KRONIKA
SZKOŁY INŻYNIERSKIEJ W POZNANIU

ZA ROK AKADEMICKI

1949/1950

SZKOŁA INŻYNIERSKA W POZNANIU

1949

KRONIKA
SZKOŁY INŻYNIERSKIEJ W POZNANIU

ZA ROK AKADEMICKI 1949/1950

SZKOŁA INŻYNIERSKA W POZNANIU

1949

Nr zamówienia 123/131. Druk rozpoczęto 11. 2. 1950 r. Druk ukończono 23. 6. 1950 r.
Nakład 500 egzemplarzy. Papier druk. sat. form. 61×86 cm, waga 70 gr. K-1-16152

ODBITO W DRUKARNI UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO POD ZARZĄDEM P. Z. W. S.

S P I S T R E Ś C I

1. Przemówienie radiowe Ministra Oświaty 5
2. Przemówienie Rektora inż. B. Orgelbranda 9
3. Skład osobowy Szkoły Inżynierskiej . . 17
4, Wykaz Studentów 24
5, Absolwenci 26
6. Sprawozdanie Zarządu Bratniej Pomocy 32
7. Organizacja Z.A.M.P. na terenie S. I. . 34
8. Zakład Badania Metali 39
9. Laboratorium Silnikowe 46
10. Sprawozdania z działalności naukowo-dydaktycznej 49
11. Warsztaty Mechaniczne Szkoły Inżynierskiej 54
12. Programy nauczania 59

Przemówienie radiowe Ministra Oświaty Dr Stanisława Skrzeszewskiego, wygłoszone dnia 1. X. 1949 r., w pierwszym dniu uroczystości otwarcia roku akademickiego 1949/50.

Magnificencjo, Obywatele Dziekani, Profesorowie, Pracownicy Naukowi i Administracyjni!

Szanowni goście, wśród których szczególnie gorąco witam, po raz pierwszy w historii naszych wyższych uczelni, obecnych na inauguracji nowego roku akademickiego najlepszych przedstawicieli klasy robotniczej — przodowników i racjonalizatorów pracy!

Drodzy Młodzi Przyjaciele Studenci!

Rozpoczynamy zgodnie z ustalonym terminem nowy rok pracy na naszych wyższych uczelniach jednego dnia we wszystkich szkołach wyższych.

Nie mamy ani jednego dnia, ani jednej godziny, ani jednej minuty do stracenia.

Na wstępie chciałbym podkreślić, abyście wszyscy pamiętali, a w szczególności ta młodzież, która po raz pierwszy przekracza progi wyższych uczelni, że możność podjęcia normalnej nauki w szkołach dźwigających się do nowego życia po bezprzykładnym zniszczeniu wojennym — zawdzięczacie Ludowej Polsce, ofiarności i bohaterskiej pracy klasy robotniczej, wysiłkom i przywiązaniu do nauki profesorów i wszystkich pracowników wyższych uczelni.

Inauguracja nowego roku akademickiego zbiegła się w czasie z dniem, kiedy cała postępowa ludzkość manifestuje swoją niezłomną wolę obrony i utrwalenia pokoju, zagrożonego przez nikczemne knowania imperialistów anglosaskich.

Nie ma i nie może być spokojnej, twórczej pracy, nie ma rozwoju nauki bez zagwarantowania pokoju. Walka o pokój, w której Polska

cała a z nią razem uczeni polscy, bierze czynny udział, to walka o naszą wolność, niezależność i prawdziwą suwerenność, o możność twórczej pracy naukowej. Jesteśmy w obozie postępu i pokoju, którego siły rosną z dnia na dzień. Walczymy i nie ustaniemy w walce z siłami anglo - amerykańskiego imperializmu, pragnącego rozpętać nową pożogę wojenną i przetwarzać krew i cierpienie w złoto i dywidendy. Walczymy z imperializmem, który odbudowuje zaborczy faszyzm niemiecki.

Wzywam Was, Młodzi Przyjaciele, abyście swą postawą ideową, swą pracą, swą wytrwale zdobywaną wiedzą włączyli się bez reszty do obozu pokoju, który reprezentuje to wszystko, co ludzkość stworzyła pięknego i wzniosłego.

Nowy rok akademicki rozpoczynamy pod hasłami wzmożonej, zwycięskiej walki o pokój i twórczej pracy. Ludowe nasze państwo ma w swoim pięcioletnim dorobku wspaniałe osiągnięcia. Zamykamy — w wielu dziedzinach przedterminowo — trzechletni plan odbudowy. Wkroczymy niezadługo w okres wzmożonej walki o realizację gigantycznego planu 6-letniego, którego celem jest założenie fundamentów socjalizmu w Polsce. Poważny udział w realizacji zadań, nakreślonych przez plan, przypadnie także Wam w udziale. Waszą naukę i waszą pracę w uczelniach traktować musicie jako przygotowanie do spełnienia zadań, jakie naród przed Wami postawił.

Postulat włączenia nauki i wyższych uczelni do życia narodu, ścisłego powiązania z życiem — zrealizowany być musi wspólnym wysiłkiem profesorów, pracowników naukowych oraz młodzieży. Masy pracujące naszego kraju czekają z niecierpliwością, kiedy staniecie w szeregach budowniczych socjalizmu, dołączycie wysiłki swych mózgów i mięśni do ich wysiłków.

Dokonano już wiele, by powiązać nasze szkolnictwo wyższe z życiem Ludowego Państwa. Temu celowi służyć ma nowa, dwustopniowa organizacja studiów, dzięki której po trzech latach ci spośród Was, którzy dziś podejmują naukę, zaczną pracować jako specjaliści na powierzonych im placówkach. Dla tych spośród Was, którzy wyróżnią się uzdolnieniami do pracy naukowo-badawczej, otwarta będzie droga do dalszych pogłębionych studiów.

Nowe programy nauki, ułożone przez najwybitniejszych naszych uczonych i specjalistów, zapewnią młodzieży możność zdobywania

prawdziwej, rzetelnej wiedzy. Tej wiedzy, która idzie z duchem postępu, powiązana jest z życiem i potrzebami narodu, wiedzy pozbawionej elementów kosmopolityzmu i bezkrytycznego zachwytu nad każdą nowinką, byleby pochodziła z zachodu, wiedzy opartej na naszej, własnej, bogatej i pięknej tradycji naukowej, na zdobyczach przodującej nauki radzieckiej.

Gwarancją postępu i rozwoju naszych wyższych uczelni jest fakt, że młodzież robotnicza i chłopska, odepchnięta przed wojną przez reżym sanacyjny od nauki, młodzież zrzeszona w swej organizacji ideowo-wychowawczej Z. M. P. względnie ZAMP, uzyskała w tym roku na naszych Uniwersytetach i Politechnikach zdecydowaną przewagę. Będziemy strzegli, jak oka w głowie, tego z wielkim trudem wywalczonego wysiłkiem obozu rewolucyjnego, prawa do zdobycia wiedzy i pełnego rozwoju sił intelektualnych ludowej młodzieży.

Systematycznie i nieustępliwie będziemy pogłębiać demokratyzację naszych wyższych uczelni i dostosowanie ich pracy do potrzeb narodu, budującego fundamenty socjalizmu. Od Was wszystkich zależy przyśpieszenie tego procesu.

Profesorowie i asystenci otoczą młodzież szczególną, troskliwą opieką, będą starali się o to, by każdy student osiągnął w nauce jak najlepsze wyniki, aby w przewidzianym terminie ukończył studia i zdobył jak najwyższe kwalifikacje zawodowe i naukowe.

Nowe zadania stojące przed szkolnictwem wyższym — kuźnią ludowej inteligencji — wysuwają twarde żądania wytężonej pracy nie tylko wobec profesorów i pracowników naukowych, ale i wobec młodzieży. Nie dopuścimy w naszych szkołach wyższych do łatwizny i płycizny. Czeka Was ciężka praca nad dalszym umacnianiem więzi ideologicznej z Polską Ludową, nad opanowaniem trudnej, ale wspaniałej, najbardziej nowoczesnej wiedzy. Czeka Was wielka radość, jaką daje zdobywanie wiedzy, ale i trud ciężki, na który musicie być jak najrzetelniej i, w sposób jak najbardziej stanowczy, zdecydowani.

Polska klasa robotnicza zainicjowała i stale rozwija potężny ruch racjonalizatorski, przynoszący olbrzymie korzyści naszej gospodarce. Musimy analogiczny ruch rozwinąć w naszych szkołach wyższych. Nasze racjonalizatorstwo winno wyrazić się w jak najbardziej celowej i przemyślanej organizacji studiów, wykładów, ćwiczeń i seminariów przez profesorów i asystentów, w podniesieniu do maksimum prze-

pustowości zakładów i laboratoriów, w stałym ulepszaniu i doskonaleniu metod nauczania. Racjonalizatorstwo młodzieży winno polegać na opracowaniu zespołowych oraz innych jak najbardziej skutecznych metod uczenia się, które umożliwi terminowe składanie egzaminów i kolokwiów z najlepszym wynikiem.

W kształtowaniu nowego stylu pracy wyższych uczelni poważną rolę powinien odegrać Związek Akademickiej Młodzieży Polskiej, na który spadają w tym zakresie szczególne obowiązki. Członkowie ZAMP-u muszą przodować w życiu społecznym młodzieży, przodować w nauce. Ich entuzjazm porwie za sobą innych.

Przemawiając w uroczystej chwili rozpoczęcia nowego roku akademickiego, pragnę wyrazić niezłomne przekonanie, że wyższe uczelnie z honorem spełnią zadania, postawione im przez naród, że będą pracować coraz lepiej i coraz wydatniej dla jego dobra, dla dobra Polski Ludowej.

Niech żyje nasza nauka, służąca obronie pokoju i budowie podstaw socjalizmu w Polsce!

Niech żyją pracownicy nauki, oddani Polsce Ludowej!

Niech żyje polska młodzież studiująca, przyszli budowniczy socjalistycznej Polski!

Niech żyje Ludowa Polska i jej pierwszy Obywatel Prezydent Bolesław Bierut!

Przemówienie Rektora inż. Bolesława Orgelbranda w dniu 3. X. 1949 r.

Przystępując do złożenia sprawozdania z działalności Uczelni w 1948/49 r. ak., zaznaczam, iż dzisiejsza uroczystość jest drugą częścią otwarcia roku ak. 1949/50. Pierwsza część odbyła się w dniu 1. X. 1949 r., kiedy to wysłuchaliśmy radiowego przemówienia Ministra Oświaty. Fakt obecności na naszych uroczystościach przedstawicieli robotników jest wyrazem dążeń do współpracy pracownika nauki i robotnika, których wiadomości winny się uzupełniać. Jest to również dowodem, iż nauka pragnie służyć i służy narodowi. Oceniając pozytywnie inicjatywę Politechniki Śląskiej, również i my nie ograniczymy się jedynie do słów, lecz przeniesiemy te idee na grunt praktyczny, przez bezpośrednie zbliżenie ludzi nauki i ludzi pracy.

Zanim jednak przejdę do samego sprawozdania czuję się obowiązanym do scharakteryzowania warunków, w jakich odbywa się nauczanie, a w tym celu muszę się cofnąć myślą do pierwszych chwil wyzwalania Polski przez Czerwoną Armię i walczące u jej boku Wojsko Polskie w roku 1944. Podczas okupacji szkolnictwo, a osobliwie szkolnictwo wyższe, było systematycznie rujnowane przez Niemców, tak pod względem rzeczowym, jak i osobowym. Po odzyskaniu niepodległości należało je odbudować z uwzględnieniem tych zdobyczy wiedzy, które ujrzały światło dzienne w czasie naszej przymusowej naukowej wegetacji okupacyjnej.

Znamiennym rysem współczesnej cywilizacji jest dążenie do wykorzystania w służbie człowieka potężnych źródeł energii oraz do pokonywania odległości. Jest to możliwe dzięki zdobyczom wiedzy przyrodniczej i techniki.

Zadania szkół wyższych muszą więc stale zwiększać się, a znaczenie nauki wzrasta i potrzebne są na to równolegle coraz większe środki;

jednocześnie rośnie napływ studentów, co wymaga znowuż zwiększenia liczby uczelni.

Musimy stwierdzić, iż w Polsce Ludowej liczba Wyższych Uczelni i Zakładów do badań naukowych wzrosła i stale wzrasta. Możemy to sprawdzić na przykładzie szkolnictwa technicznego.

Przed wojną składało się ono w sumie z 5 szkół wyższych akademickich i zawodowych, obecnie liczymy ich 10; bieżąco jest w toku uruchomienie Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, iż Państwo nie tylko utrzymuje uczelnie, bogato zasilając je funduszami na potrzeby pracowni i pomoce naukowe, a również udziela pomocy młodzieży pod postacią stypendiów, funduszów na potrzeby żywnościowe, mieszkaniowe, zdrowotne, odpoczynkowe, to stwierdzamy, iż jest to potężny wysiłek na korzyść szkolnictwa wyższego i nauki.

Sama zaś sprawa organizacji szkolnictwa wyższego została ujęta w dekrecie, wydanym pod koniec 1947 r. Dekret ten daje śmiałe rozwiązanie sprawy wyższych studiów. Trudno analizować ten dekret na naszym tu dzisiejszym zebraniu, mogę jedynie podać, iż jeden z artykułów tego dekretu wprowadza obowiązek popularyzacji nauki przez szkoły wyższe wśród szerokich mas narodu, oraz stwierdzam, iż przełomowym rysem dekretu o szkolnictwie wyższym jest wprowadzenie zasady dwustopniowości.

Dwustopniowość studiów powinna zapewnić krajowi powstawanie licznych zastępów wysoko wykwalifikowanych praktyków na I stopniu szkolnictwa wyższego i kształcenie w potrzebnych ilościach wysoko wykwalifikowanych badaczy i uczonych na II stopniu.

W wyższych szkołach technicznych dwustopniowość jest realizowana w ten sposób, iż studia na I stopniu — stopniu inżyniera — trwają 3 lata w Uczelni, a otrzymanie dyplomu jest uwarunkowane jeszcze dalszą półroczną praktyką, zaś studia na II stopniu — na stopniu magistra — preliminuje się na dalsze dwa lata. Dzięki takiemu zorganizowaniu studiów, nauka na stopień inżyniera będzie znacznie skrócona, a na stopień magistra podniesiona, a to dzięki większej koncentracji środków nauczania. Uważam za konieczne zaznaczyć, iż studia na I stopniu nie przedstawiają zbioru jakichś przepisów praktycznych, lecz są oparte na odpowiednich podstawach naukowych, gdyż absolwent I stopnia winien mieć możność dalszych wyższych stu-

Zakład Badania Metali S. I. (w budowie)

diów. Jeżeli uprzytomnimy sobie, iż przed wojną średni czas trwania studiów inżyniera wynosił 7—8 lat, to zalety reformy szkolnictwa wyższego przemawiają same za siebie.

Otóż i dla Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu ubiegły 1948/49 rok był pierwszym rokiem realizowania jednolitych programów na I stopniu nauczania.

Jednak szkoła wyższa, zresztą jak każda inna szkoła, musi wychowywać. Musimy powiedzieć to sobie zupełnie otwarcie. Jest jednak oczywistym, iż cele wychowawcze w Wyższej Uczelni mają osobliwy charakter; jest to wyższy etap wychowania, etap końcowy. Jeżeli uczelnia wykształci studenta na praktyka przygotowanego do życia pod względem zawodowym, lub na uczonego, badacza, profesora, to również musi dopełnić tego dzieła przygotowując go do roli obywatela Polski Ludowej, w której władzę w swe ręce wziął lud roboczy, a jednocześnie powstała nowa struktura gospodarcza oparta na takich przemianach jak reforma rolna, upaństwowienie przemysłu, uspołecznienie dziedziny wymiany gospodarczej.

Młodzież studiująca w szkołach wyższych, opuszczając mury Uczelni, powinna dzięki odpowiedniemu zrealizowaniu programów znać współczesne polskie zagadnienia ustrojowe, i treść życia mas nie może być im obca. Wspominałem uprzednio, że Państwo łoży duże sumy na cele naukowe i pomoc dla młodzieży, daje bezpłatną naukę. Należy dążyć do tego, aby ten wkład Państwa dał jak najlepsze wyniki w osobach absolwentów Uczelni, kończących studia w przepisowym czasie. Stwierdzam, iż na ogół nasza młodzież, w tej Uczelni, jest chętna do nauki, a przecież nauka w Szkole Inżynierskiej wymaga dużego wysiłku. Niektóre braki bierzemy pod uwagę, niemniej bezstronnie można stwierdzić, iż zwiększenie dyscypliny pracy jest konieczne. Trudno sobie wyobrazić, aby przyszły inżynier, uczestnik pracy zespołowej, nie dawał przykładu sumiennego spełniania swych obowiązków. Nie mogę pominąć podkreślenia w tym miejscu mego sprawozdania, iż nowe programy przewidują dla każdego prawie przedmiotu (równolegle do wykładów) obowiązkowe ćwiczenia. Ćwiczenia te ułatwiają zaznajomienie się praktyczne z przedmiotem. A że prowadzone są w grupach, daje to możność pracy pod kierunkiem wykładowcy i asystenta, i nie powinny pozostać bez dodatniego

wpływu na wyniki nauczania i poziom wiadomości. Tak więc sama struktura reformy szkolnictwa zawiera elementy sprzyjające studiowaniu.

Jedną z trudności w studiach jest brak podręczników. Przez najwyższe czynniki oświatowe została zapoczątkowana akcja wydawnictw — także i technicznych. Jednak w oczekiwaniu wyników tej akcji, a nawet niezależnie od niej, należy zwrócić uwagę na naukową literaturę techniczną, krajową i zagraniczną i posiłkować się nią. W szczególności literaturą radziecką, która jest bardzo bogata. Obejmuje ona cenne dzieła oryginalne i tłumaczone; same czasopisma techniczne, które znajdują się w dostępnych nam spisach prenumerat, wyrażają się liczbą około 40.

Nauka radziecka i — co osobliwie może ocenić Szkoła Inżynierska — technika radziecka, posiadają wielkie zdobycze, których znajomość i stosowanie może przynieść duże korzyści. Tym bardziej, że organizacja radziecka we wszystkich dziedzinach, do dziedziny społecznej włącznie, oparta jest na podstawach naukowych. Obrazuje to do pewnego stopnia, jak może i powinno toczyć się życie w naszych wyższych uczelniach. Jest to dzieło pokojowe, stanowimy razem z ludami demokracji ludowej, ze Związkiem Radzieckim na czele, rodzinę naradów miłujących pokój, winniśmy o ten pokój walczyć.

Jest to warunkiem dalszego rozwoju sprawiedliwych, socjalistycznych form społecznego bytu. Nauka nasza służy walce o pokój. Jednak obóz imperialistyczny podżega do wojny, stąd musimy dbać o naszą obronność, i chociaż chcemy, aby nauka służyła tylko celom pokojowym i cele te propagowała, musimy jednak nauką posługiwać się również do przygotowania obrony naszego kraju.

Tak więc odkrycia nauki i techniki mogą i muszą służyć celom społecznym. Bezwarunkowo reforma naszego szkolnictwa jest w stanie dobrze przysłużyć się tym celom, przez podniesienie poziomu działalności naukowo-badawczej naszych wyższych uczelni, jak również przez przyśpieszenie kształcenia większych ilości inżynierów, tak niezbędnych w czasie pokoju i obrony.

Po tym krótkim scharakteryzowaniu nowego stylu studiów w Szkole Inżynierskiej, pozwolę sobie zapoznać zebranych z pewnymi szczegółami działalności Uczelni w roku 1948/49.

Podczas inauguracji ubiegłego roku pracy podałem liczbę 1518 studentów na Wydziałach: Elektrycznym, Mechanicznym i Budownictwa, przy czym ten ostatni Wydział posiada dwa oddziały: Architektury i Inżynierii. Liczba 1518 studentów obejmuje 149 studentów wstępnego roku studiów. Obecnie wstępny rok studiów nie wchodzi w skład Uczelni; został on włączony w samodzielną instytucję noszącą nazwę „Przygotowawcze Kursy Uniwersyteckie".

Skład społeczny studentów przedstawiał się w ten sposób, iż synowie robotników i chłopów stanowili 61% na pierwszym roku studiów a 43% w całej Uczelni. Z początkiem bieżącego roku przyjmujemy 370 nowych studentów w tym 70% jest pochodzenia robotniczo-chłopskiego.

Liczba studentów Uczelni zmniejszy się wskutek odłączenia od Uczelni wstępnego roku studiów oraz wskutek likwidacji niektórych semestrów dawniejszego ustroju. Ogólna liczba studentów wyraża się aktualnie cyfrą ok. 1370 osób, w tym młodzież robotnicza i chłopska stanowi ok. 50%. Tak więc struktura składu społecznego słuchaczów posiada stałą tendencję wzmacniania elementu robotniczo-chłopskiego.

Uczelnię ukończyło w ciągu roku sprawozdawczego inżynierów mechaników 57 (w tym konstruktorów 40, warsztatowców 17), inżynierów elektryków 50 (w tym silno-prądowców 28 i słabo-prądowców 22), inżynierów lądowo-wodnych 25, inżynierów architektów 17.

Tak więc Szkoła Inżynierska w Poznaniu dała Państwu w ciągu roku akademickiego 1948/49 149 inżynierów.

Jeżeli wspominałem o trudnych warunkach pracy studentów naszej Uczelni, miałem na uwadze zarówno warunki ich osobistego bytowania, jak warunki uczelniane. Największą dotychczasową trudnością jest pokonanie kwestii pomieszczeń. Napływ młodzieży do wyższych uczelni po wojnie wyprzedza chwilowo możliwości budowlane.

W ubiegłym roku kontynuowano budowę na naszym terenie zakładu metaloznawstwa o kubaturze przeszło 4000 m^3 i mamy nadzieję, iż jeszcze w bieżącym roku kalendarzowym budynek ten zostanie przekazany do użytku. Poprawi to w pewnej mierze sytuację lokalową. Poza tym jest na ukończeniu laboratorium badania silników spalinowych o kubaturze 4000 m^3. Przez wprowadzenie pewnej ekonomii

w rozplanowaniu sal, udało się urządzić laboratorium wysokich napięć na Wydziale Elektrycznym. Zakład Chemii zorganizowany został na nowo, i dzięki wieloletniemu gromadzeniu sprzętu naukowego, może wykonywać prace badawcze w zakresie chemii czystej i stosowanej. Jednakże największą radość wywołały dochodzące do nas wiadomości, iż w ramach planu 6-letniego otwarty będzie kredyt w wysokości ok. 350 mil. zł. na cele budowlane Szkoły. Ponieważ już uprzednio Zarząd Miejski powziął decyzję przekazania Szkole odpowiedniego terenu na prawym brzegu Warty, wizja nowych budynków szkolnych staje realnie przed naszymi oczyma. Aczkolwiek opracowaliśmy znacznie większy program budowlany, niż zaspokoić go mogą wspomniane 350 mil. zł., potrzeba nam bowiem rozległych budynków, jednak i to, co uda się stworzyć, przyczyni się wybitnie do polepszenia warunków lokalowych dla celów naukowych. Ponieważ obecnie też i sprawa mieszkań tak dla profesorów jak i studentów jest paląca, pozwalamy sobie żywić nadzieję, że nie pominie się potrzeby wzniesienia budynków mieszkalnych na potrzeby Uczelni.

Kończąc dziękuje Kolegom Profesorom, Nauczycielom, Asystentom i Administracji za ich ofiarną i rzetelną pracę i zwracam się na zakończenie do młodzieży.

Możliwe, że jest to forma apelu, który powtarza się często, sądzę jednak, iż zawsze jest on aktualny, a streścić go można w sposób następujący: Cała ta Uczelnia, wszyscy, którzy w niej pracują — wszystko to przeznaczone dla Waszego dobra. Dla Was też pracuje wielka komórka szkolnictwa wyższego w Ministerstwie Oświaty. Po ukończeniu Uczelni zobowiązani będziecie pracować dla dobra narodu i kraju. Ale już w murach Uczelni wykazać musicie zrozumienie swych obowiązków, wyrażając to odpowiednią postawą, godnym zachowaniem i jak najlepszym wykorzystaniem wszystkiego co Szkoła gotowa jest Wam dać.

W ten sposób należycie przygotujecie się do roli tej młodzieży, której według słów Ministra Dr Skrzeszewskiego „przypadnie zaszczyt i szczęście budowania doskonalszego, socjalistycznego ustroju społecznego, ustroju dobrobytu, wysokiej kultury i moralności“.

Życzę Wam kochana Młodzieży wytrwałości w Waszej pracy w nowym roku akademickim oraz powodzenia w nauce. Powodzenie Wasze

nie jest jednak przeznaczone jedynie na Wasz osobisty użytek. Przez Waszą pracę, wzbogacenie umysłu i kształcenie charakteru, przyczyniacie się do pomyślności naszej Ojczyzny, której dobro jest naszym najwyższym celem. Dlatego też, nie ze względu na ceremoniał, ale z naturalnej, wewnętrznej potrzeby wznoszę okrzyk:

Niech żyje Polska Rzeczypospolita Ludowa!

Niech żyje pierwszy jej Obywatel i Prezydent Bolesław Bierut!

Skład osobowy Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu na rok 1949/50

Rektor: Prof. inż. mgr Bolesław Orgelbrand

Dziekani Wydziałów:

Mechanicznego (WM) Inż. mgr Konrad Wilczkowski
Elektrycznego (WE) Inż. mgr Józef Węglarz
Budownictwa (WB) z oddziałem architektury (A)
i lądowo-wodnym (LW) Prof. Inż. mgr Kozak Roman

Profesorowie i wykładowcy:

Alexiewicz Andrzej, dr doc. U. P.	matematyka, mechanika (A)
Andrzejewski Marian, inż. mgr	projekt. budow. przem. (A)
Ballenstedt Lucjan, inż. mgr	statyka, budowa mostów (LW)
Barański Franciszek, mgr	biologia (LW)
Belina-Borzym Arkadiusz, inż. mgr	geom. wykreśl., mechanika (WM)
Bielecki Bolesław, inż. mgr	urządzenia elektryczne
Brzostowski Michał, inż. mgr	mosty żelbeton. i kamienne (LW)
Buryan Tadeusz, prof. inż. mgr	geologia, petrografia (WB)
Butlewski Zygmunt, dr	matematyka (WM)
Chmielewski Wiktor, dypl. kom.	księgowość (WM)
Czarnecki Jan, prof. inż. mgr	budowa samochodów (WM)
Czarnecki Władysław, inż. mgr	urbanistyka (A)
Drews Jan, inż. mgr	budown. wykończeniowe (WB)
Elster Erwin, art. malarz	rysunek odręczny (A)
Gałziński Jerzy, inż. mgr	obróbka mechaniczna (WM)
Gawęcki Leonard, inż mgr	mechan. urządz. elektrowni (WE)
Grzegorzewski Józef, lektor	język angielski
Jakimowicz Stanisław, inż. mgr	projektowanie wiejskie (A)
Jankowski Wiktor, mgr	geometria wykreślna (WE)

Kapitańczyk Kazimierz, profesor habil. dr, doc U. P.	chemia
Kapliński Rościsław, inż. mgr	szkice architektoniczne (A)
Karaśkiewicz Edmund, dr sc.	matematyka (LW)
Kiepuszewski Bronisław, inż. mgr	obrabiarki (WM)
Knabe Henryk, inż. mgr	gospodarka cieplna (WM)
Kodym Kazimierz, inż. mgr	dźwignie (WM)
Kozak Roman, prof. inż. mgr	budownictwo (WB)
Kozłowski Tadeusz, prof. inż. mgr	statyka i budown. stalowe (WB)
Kreutzinger Jadwiga, mgr lektor	język angielski
Lambor Julian, dr inż. mgr	regulacja rzek, drogi wodne (WB)
Lipiński Franciszek, prof. mgr	kierownictwo labor. fizycznego
Mann Zdzisław, inż. mgr	geodezja (WB)
Marcolla Kazimierz, inż. mgr	maszynoznawstwo (WE)
Markiewicz Kazimierz, inż. mgr	pompy i silniki wodne (WM)
de Mezer Kazimierz, inż. mgr	budownictwo (A)
Morawski, Stanisław, inż. mgr	roboty ziemne i drogi (LW)
Nassalski Czesław, inż. mgr	urządzenia kolejowe (LW)
Naszkiewicz Alfons, inż. mgr	hydrologia, wodoc. i kanal. (WB
Olszewski Stanisław, inż.	encykl. obrab., spawanie (WM)
Orgelbrand Bolesław, profesor inż. mgr	silniki spalinowe (WM)
Orzechowski Jerzy, inż. mgr	fundamentowanie (WB)
Penkala Jerzy, inż.	miernictwo elektryczne (WE)
Płończak Tadeusz, inż.	ćwiczenia architektoniczne (A)
Pomykaj Stanisław, mgr	Polska współczesna (WM)
Pogórski Stanisław, inż. mgr	projekt. architektoniczne (A)
Radzicki Józef, dr praw.	planowanie i prawodawstwo adm. i socj.
Rajewski Marian, dr inż. mgr	radiotechnika (WE)
Rejowicz Stanisław, inż mgr	kierown. labor. elektr. i urządz. elektr. (WE)
Roo Henryk, inż mgr	urządzenia elektr. (WE)
Roszkowski Wiktor, inż. mgr	budownictwo wiejskie (A)
Rubczak Wacław, inż. mgr	drogi żelazne (LW)
Rukszto Czesław, inż. mgr	ustawodawstwo przem., hygienia i bezp. pracy (WE)

Rybarski Jan, inż. mgr	teletechnika (WE)
Schönhuber Antoni, mgr	matematyka (WE)
Siwak Bolesław, inż. mgr	oświetlenie elektr. (WE)
Słoński Stefan, inż. mgr	ćwicz. architekt. (A)
Stachnik Józef, inż. mgr	wyzysk obrabiarek (WM)
Stoiński Jan, mgr	Polska współczesna (WB)
Suligowski Konstanty, inż. mgr	kom. miejska (WB)
Szubert Władysław, inż. mgr	urz. telef. i radiotechn. (WE)
Szukalski Konrad, prof. mgr	podst. elektr. i radiotechn. (WE)
Szyguła Wacław, dr	fizyka (WE)
Szymański Kazimierz, inż. mgr	trakcja elektr. (WE)
Szwemin Jan, lektor	język niemiecki
Tatarkiewicz Mieczysław, artysta malarz	rysunek odręczny (WB)
Thomas Franciszek, inż. mgr	budownictwo żel.-bet. (WB)
Tutak Marian, inż. mgr	obrabiarki (WM)
Tyc Edward, inż. mgr	prawod. budowlane (WB)
Tychowski Feliks, inż. mgr	wytrzymałość, metalogr. (WM)
Ulatowski Kazimierz, inż. mgr	historia archit. i sztuki (WB)
Ulatowski Stanisław, inż. mgr	technologia, org. i kalk. (WM)
Węglarz Józef, inż. mgr	maszyny elektryczne (WE)
Wilczkowski Konrad, inż. mgr	termodynamika, kotły par. i silniki parowe (WM)
Winkler Edward, dr	język rosyjski
Wolnik Florian, inż. mgr	obróbka mech. (WM)
Zajączkowski Alfons, mgr	fizyka
Zaus Jan, inż. mgr	statyka (A)
Zborowski Jan, inż. mgr	techn. wysokich napięć (WE)
Zeidler Franciszek, dr	matematyka (WM)
Zielonka Wilhelm, inż. mgr.	części maszyn (WM)
Zieliński Zbigniew, inż. mgr	historia archit. polskiej (A)
Zimmermann Roman, inż. mgr	elektrotechn. słab. prądów (WE)

Pomocnicze siły naukowe:

Andrzejewska Maria, (A) asyst.
Bielerzewski Zenon, (WE) asyst.
Bratborski Juliusz (WM) asyst.

Buczkowski Zenon (WB) inż. asyst.
Chmielewicz Stan. (WB) asyst.
Cofta Henryk (WE) asyst.
Cofta Włodzimierz (WM) asyst.
Czarnecki Jerzy (WM) asyst.
Dębski Włodzimierz (WM) inż. asyst.
Derda Zygmunt (WB) asyst.
Domański Bohdan (A) inż. asyst.
Fiałkowski Stan. (WE) inż. asyst.
Firlik Adam (WB) mgr asyst.
Hajnowski Janusz (WM) inż. asyst.
Hellwig Mieczysław (WB) inż. asyst.
Herchold Witold, asyst. fizyka
Jarosz Marian (WM) mgr asyst.
Jasiewicz Kazimierz (WB) asyst.
Kachlicki Zdzisław (WE) inż. asyst.
Kajoch Władysław (WM) asyst.
Kara Henryk (MB) asyst.
Kopeć Józef (WM) asyst.
Knasiecki Stefan (WB) inż. asyst.
Kręgielski Zbigniew (WB) inż. asyst.
Lubierska Ludmiła (A) inż. asyst.
Majewski Dionizy (WB) asyst.
Marciniak Edmund (WM) inż. asyst.
Marzec Władysław, asyst. fizyka
Matczak Jerzy (WM) inż. asyst.
Matecki Jerzy (WE) inż. asyst.
Mrówczyński Krzysztof (A) asyst.
Mytykowski Henryk asyst.
Nawrowski Jerzy (A) inż. asyst.
Nowakowski Bolesław (WB) inż. asyst.
Nowaczyk Henryk (WE) inż. asyst.
Nowak Alojzy (WM) inż. asyst.
Offierski Aleksander (WM) inż. asyst.
Ogrodowski Henryk (WM) inż. asyst.
Olszewski Mieczysław (WM) inż. asyst.
Paczyński Kazimierz (MB) asyst.

Pawlak Janusz (A) inż. asyst.
Pawłowicz Edmund (WB) asyst.
Perz Henryk (WE) asyst.
Pietrzykowski Jan (WM) inż. asyst.
Plessner Bolesław (WE) inż. asyst.
Przekwasiński Gedeon, asyst. chemia
Rydlewicz Janusz (WE) inż. asyst.
Salomończyk Bolesław (WB) inż. asyst.
Schramm Janusz (LW) inż. asyst.
Sroka Aleksander (WB) mgr asyst.
Sufryd Henryk (WE) asyst.
Suwalski Witold (WE) inż. asyst.
Szczepański Edmund (WE) inż. asyst.
Szwaja Zygmunt (WE) asyst.
Szydlik Włodzimierz (WM) asyst.
Wellenger Jan (A) inż. asyst.
Wiśniewski Zbigniew (WM) inż. asyst
Witkowski Franciszek (WB) asyst.

Laboranci:

Leśniewicz Franciszek, Zakład Chemii
Lisiak Włodzimierz, Laboratorium Elektr.
Śmigielski Zenon, Zakład Fizyki
Stefański Janusz, Zakł. Bad. Metali

Nauczyciele zawodu i personel techniczny:

Fabiś Władysław	nauczyciel zawodu p. o. kierownika warsztatów
Gajewski Edmund	nauczyciel zawodu
Gorwa Marcin	" "
Korcz Józef	" "
Kordus Michał	" "
Lewandowski Stanisław	" "
Mikołajczak Edwin	" "
Okrzos Piotr	" "
Sobkowiak Tadeusz	mechanik lab. fiz.
Trinczek Aleksander	nauczyciel zawodu
Wawrzyniak Jan	" "

Personel administracyjny Szkoły Inżynierskiej:

Zielińska Łucja	Sekretarz Szkoły Inżynierskiej
Dankowska Maria	Dział Młodzieżowy
Dehmelowa Bronisława	Kierownik Rachuby
Gorwianka Mieczysława	Rachuba
Jankowiakowa Janina	Książkowa Biura Rachuby
Małłek Wanda	Sekretarz Wydziału Budownictwa
Muszanka Janina	Sekretarz Wydziału Budownictwa
Nowaczyk Genowefa	Stenopis
Poślednicka Helena	Biblioteka
Prus Elżbieta	Sekretarz Wydz. Elektrycznego
Rypińska Stefania	Registratura
Smogulecka Irena	Sekr. Warsztatów Mechanicznych
Wierzejewski Borys	Kier. Działu Osobowego
Zielińska Anna	Rachuba
Zwolińska Kazimiera	Sekretarz Wydz. Mechanicznego
Zwoliński Karol	Intendent

oraz 13 funkcjonariuszów.

Zakłady i laboratoria naukowe

Zakłady wydzielone:

Zakład Chemii Ogólnej — kier. prof. habil. dr K. Kapitańczyk
Zakład Fizyki Doświadczalnej — kier. prof. mgr Fr. Lipiński
Stacja Doświadczalna i Laboratorium Badania Materiałów Budowlanych — kier. prof. inż. mgr R. Kozak.

Na Wydziale Mechanicznym:

Zakład Badania Metali — kier. inż. mgr F. Tychowski
Pracownia Wytrzymałościowa — kier. inż. mgr F. Tychowski
Pracownia Spawania i Cięc. Met. — kier. inż. St. Olszewski
Laboratorium Silnikowe — kier. prof. inż. mgr J. Czarnecki
Warsztaty Mechaniczne — p. o. kier. Wł. Fabiś
Pracownia Gospodarki Cieplnej -- kier. inż. mgr H. Knabe.

Na Wydziale Elektrycznym:

Pracownia i Warsztat Radiotechniki — kier. inż. mgr R. Zimmermann
„ „ „ Teletechniki — kier. inż. mgr Wł. Szubert
„ Maszyn Elektr. i Miernictwa Og. — kier. inż. mgr St. Rejowicz
Laboratorium Wysokich Napięć — kier. inż. mgr J. Zborowski
Warsztat Elektryczny — p. o. kier. Piotr Okrzos

Na Wydziale Budownictwa:

Zakład Mechaniki Budowli — kier. prof. inż. mgr T. Kozłowski
Zakład Budownictwa Stalow. — kier. prof. inż. T. Kozłowski
Zakład Miernictwa — kier. inż. mgr Zdzisław Mann
Zakład Proj. Bud. Użyt. Publ. — kier. inż. mgr K. Ulatowski
Zakład Budownictwa Przemysłowego — kier. inż. mgr M. Andrzejewski
Zakład Geologii i Petrografii — kier. prof. inż. mgr T. Buryan
Zakład Dróg Żelaznych — kier. inż. mgr W. Rubczak
Zakład Historii i Arch. Powsz. — kier. inż. mgr J. Ulatowski
Zakład Projekt. Bud. Mieszkalnych — kier. inż. mgr St. Pogórski
Zakład Budowy Dróg i Robót Ziemn. — kier. inż. mgr St. Morawski
Zakład Badania Gruntów i Fundamentów — kier. inż. mgr J. Orzechowski
Zakład Budowy Osiedli — kier. inż. mgr Wł. Czarnecki
Laboratorium Bud. Wodnego — kier. dr inż. mgr J. Lambor
Zakład Budowy Mostów — kier. inż. mgr L. Ballenstedt
Zakład Budownictwa Ogólnego — kier. prof. inż. mgr R. Kozak
Zakład Historii Architekt. Polskiej — kier. inż. mgr Zb. Zieliński
Zakład Konstrukcji Żelbetowych — kier. inż. mgr Fr. Thomas
Zakład Rysunku Odręcznego — kier. prof. E. Elster.

Biblioteka Szkoły Inżynierskiej

(posiada 9950 tomów dzieł technicznych i naukowych; w okresie sprawozdawczym przybyło 2086 tomów; biblioteka prenumeruje 120 czasopism ogółem, w tym zagranicznych 84 (radzieckich 38, innych 46).

Wykaz studentów

W I-szym semestrze roku akad. 1948/49 zapisano 330 studentów.
Ogólna liczba studentów na dzień 30. IX. 1948 r.: 1369 osób.
Na I-szy semestr roku akad. 1949/50 zapisano 394 studentów

w tym	na Wydział Mechaniczny	136
	na Wydział Elektryczny	78
	na Wydział Budownictwa:	
	studium lądowo-wodne	90
	studium architektury	90

Ogólna liczba studentów na dzień 1. X. 1949 r.
(po odwołaniu studentów z kompanii akad. M. O. N.): 1483 osoby,

w tym:	kobiet	49
	mężczyzn	1434
Absolwentów		149

Pochodzenia robotniczo-chłopskiego ca 50%.
Z liczby studentów Studium Wstępnego z roku akad. 1948/49 przyjęto 120 osób. Z tego na:

Wydział Mechaniczny na I sem.	(1949/50)	39	studentów
Wydział Elektryczny „ I „	(1949/50)	31	„
Wydział Budownictwa:			
studium lądowo-wodne „ I „	(1949/50)	30	„
studium architektury „ I „	(1949/50)	20	„

Wykaz studentów:

Wydział	w I. półroczu roku akademickiego 1948/49 studiowało na poszczególnych semestrach						w II. półroczu roku akademickiego 1948/49 studiowało na poszczególnych semestrach					
	Sem. I	II	III	IV	V	VI	Sem. I	II	III	IV	V	VI
mechaniczny	120	75	89	91	81	54	—	133	96	89	94	82
elektryczny	60	—	63	56	59	48	—	67	—	63	56	59
budownictwa:												
a) studium lądowo-wodne	83	—	72	51	57	42	—	78	—	70	51	89
b) studium architektury	83	—	75	30	44	52	—	80	—	75	30	86

17. 2. 1949 r.

Bączkiewicz Teofil	grupa warsztat.
Kuleczka Alfons	
Śmigielski Roman	
Garstecki Zbigniew	grupa konstrukc.
Knapski Karol	
Kostrzewski Ludomir	
Mytko Stanisław	
Remlein Janusz	
Ruciński Kazimierz	
Sedlaczek Stanisław	

18. 2. 1949 r. i 1. 3. 1949 r.

Chudecki Jan	grupa warsztat.
Duda Romuald	
Kmiecik Maksymilian	
Napierała Janusz	
Szczęsny Adolf	
Tomczak Lechosław	
Chlebny Mieczysław	grupa konstrukc.
Górski Edward	
Janiak Mieczysław	
Misiak Marian	
Puk Władysław	
Stelmachowski Henryk	
Strojny Hieronim	
Walczak Zenon	
Witkowski Edmund	

3. 4. 1949 r.

Blumczyński Stefan	grupa warsztat.
Jüngst Władysław	
Nowak Bogusław	
Przyłęcki Zygmund	

13. 4. 1949 r.

Firlej Jerzy	grupa konstrukc.
Obuchowski Henryk	
Piątkowski Józef	
Ratajczak Stanisław	
Spychalski Andrzej	
Struzik Bolesław	
Szymanowski Wojciech	

1. 7. 1949 r. i 2. 7. 1949 r.

Andrzejewski Jan	grupa warsztat.
Pufal Zbigniew	
Szymkowiak Stanisław	
Bilski Władysław	
Gołąb Witold	

Gotojuch Tomasz	grupa konstrukc.
Gronau Jerzy	
Jabłoński Henryk	
Kinic Zdzisław	
Kwapich Henryk	
Mądrach Lucjan	
Namysł Lech	
Pachciarek Bolesław	
Pawlicki Stanisław	
Pęczalski Zbigniew	
Skwarczyński Tadeusz	
Wandelt Marian	
Wasilewski Jerzy	
Wojtkowiak Franciszek	
Ziółkiewicz Bogdan	

Absolwenci Wydziału Elektrycznego — rok akademicki 1948/49

wrzesień 1948 r.

Fiałkowski Stanisław	masz. elektr. (oddz. silnoprąd.)
Jagodziński Kazimierz	
Krajewski Tadeusz	
Patuła Kazimierz	
Waloch Zdzisław	
Janecki Józef	radiotechnika (oddz. słaboprąd.)
Kotecki Józef	
Makowski Tadeusz	
Pawłowski Lech	
Piekutowski Tadeusz	
Szczepański Edmund	
Rakowski Antoni	

kwiecień 1949 r.

Arcichowski Stanisław	radiotechnika (oddz. słaboprąd.)
Gronau Ładysław	
Jaroszewski Jerzy	
Kaczmarek Mieczysław	
Kaczorowski Krzysztof	
Rajewicz Wiktor	
Szałkowski Jerzy	

maj 1949 r.

Budzyński Zdzisław	urz. elektr. (oddz. silnoprądowy)
Czwojdrak Edmund	„ „
Glapiński Marian	masz. elektr.
Jezierski Kazimierz	„ „
Nowaczyk Henryk	urz. elektr.
Hadyński Dionizy	masz. elektr.
Śródka Zygmunt	„ „
Stanowski Leszek	urz. elektr.
Surma Czesław	„ „
Prymka Alfons	masz. elektr.
Tomyślak Władysław	„ „
Urbański Zbigniew	

czerwiec 1949 r.

Błażewicz Antoni	radiotechnika (oddz. słaboprąd.)
Bittner Marian	„
Matyas Stanisław	„
Kujawski Jerzy	„
Lorychówna Maria	telefony
Suwalski Witold	miernictwo radiotechn.
Steinmetz Henryk	radiotechnika
Jahus Józef	urz. elektr. (oddz. silnoprąd.)
Koput Mieczysław	„ „
Kotlarski Janusz	„ „
Matecki Jerzy	„ „
Mikołajewski Jerzy	„ „
Minczykowski Krzysztof	masz. elektr.
Lewandowski Julian	urz. elektr.
Stróżyk Jan	„ „
Stanisławski Wojciech	masz. elektr.
Wiśniewski Edward	urz. elektr.
Zgaiński Jan	„ „

Absolwenci Wydziału Budownictwa — rok akademicki 1948/49

Studium lądowo-wodne

Marzec 1949 r.

Cioch Bronisław	—	urządzenia sportowe
Czabajski Zdzisław	—	bud. ogólne
Deskur Jan	—	budowa mostów stalowych
Frasunkiewicz Zenon	—	budownictwo stalobetonowe
Gajewski Zdzisław	—	budownictwo ogólne
Giżewski Edmund	—	porty i drogi wodne
Klonowski Edmund	—	regulacja rzek
Krzesiński Henryk	—	mosty stalowe
Mączyński Zbigniew	—	budowa mostów stalowych
Musielak Józef	—	mosty stalowe
Pyszniak Marian	—	mosty stalobetonowe
Schlabs Bronisław	—	mosty stalowe
Wewiór Jan	—	budownictwo przemysłowe
Waligórski Henryk	—	budownictwo ogólne

Czerwiec 1949 r.

Brązert Jerzy budowa mostów stalowych
Ćwiejkowski Kazimierz — mosty stalowe
Jezierski Stanisław — mosty stalowe
Kotkowski Kazimierz — budownictwo przemysłowe
Koczakowski Józef — budownictwo
Latus Henryk — konstrukcje żelbetowe
Machczyński Jerzy — melioracje
Nowakowski Bolesław — budownictwo ogólne
Brosiński Mieczysław — mosty stalowe
Sielicki Stanisław — budowa mostów stalowych
Szwedzicki Władysław — budowa mostów

Studium architektury

Marzec 1949 r.

Cybulski Bogdan — budownictwo mieszkaniowe
Hahnowa Danuta — projekt. użyteczności publicznej
Hahn Adam — projekt. użyteczności publicznej
Hejmowska Janina — projekt. bud. użyteczn. publicznej
Kołodziejczak Maria — projekt. bud. użyteczn. publicznej
Kossowski Jan — projekt. bud. użyteczn. publicznej
Lendzion Aleksander — budownictwo przemysłowe
Maćkowiak Janina — projekt. bud. użyteczn. publicznej
Pawlak Janusz — budownictwo mieszkaniowe
Preis Waldemar — budownictwo mieszkaniowe
Strzykała Bonawentura — budownictwo przemysłowe
Wirbser Krystyna — budownictwo przemysłowe
Thomas Janusz — projekt. bud. użyteczn. publicznej

Czerwiec 1949 r.

Banaszkiewicz Mieczysław — budownictwo przemysłowe
Rogalski Bogumił — projekt. bud. użyteczn. publicznej
Śmigielski Władysław — budownictwo mieszkaniowe
Waniorek Karol — budownictwo przemysłowe

Organizacje Studenckie i Koła naukowe

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza -- organiz. podstaw.
Federacja Polskich Organizacji Akademickich
„Bratnia Pomoc" S. S. S. S. I.
Związek Akademickiej Młodzieży Polskiej
Koło Mechaników
Koło Elektryków
Koło Lądowców
Koło Architektów
Sekcja Konstrukcyjno-Lotnicza
Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
Akad. Koło Uczestn. Walki Zbrojnej o Niepodl. i Demokrację
Akad. Tow. Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej
Koło Ligi Lotniczej
Chór Akademicki

ŚLUBOWANIE AKADEMICKIE

Otrzymując obywatelstwo akademickie, składam w ręce J. M. Rektora uroczyste ślubowanie, że będę wytrwale dążył . . . do zdobycia wiedzy, nie przyniosę ujmy dobremu imieniu Uczelni i w pełni poszanowania wobec profesorów i władz Akademickich będę posłuszn . . . ustawom, przepisom i Władzom Uczelni.

Podpis ....

....

Miejscowość i data

Sprawozdanie Zarządu Bratniej Pomocy z działalności w roku akademickim 1648/49

Okres sprawozdawczy znamionuje stabilizacja życia akademickiego na każdym odcinku, jak również wielka troska Władz Państwowych, które dążąc do przeobrażenia ideologicznego i społecznego charakteru wyższych uczelni, otoczyły młodzież studiującą pełną opieką.

Zarząd B. P. w swej działalności kierował się zawsze zasadami socjalizmu.

Zarząd B. P. został powołany w listopadzie 1948 r. na zasadzie porozumienia Z. A. M. P. i Kół Naukowych i zatwierdzony przez J. M. Rektora prof. mgr inż. B. Orgelbranda oraz Delegata Ministra Oświaty prof. dr inż. B. Kuryłowicza w następującym składzie:

1. Prezes	Brązert Jerzy
2. V. Prezes	Karpiński Edward
3. Sekretarz	Kobyliński Henryk
4. Skarbnik	Samulski Alfons
5. Kier. Sekcji Gospodarczej	Przybysz Zbigniew
6. Kier. Sekcji Mieszkaniowej	Mikosza Ryszard
7. Kier. Sekcji Kult. Propagandowej	Jarnot Bolesław
8. Kier. Sekcji Warunków Socjalnych	Płusa Lucjan

Od marca 1949 r. agendy sekcji Gospodarczej objął kol. Włodarczak Edmund w miejsce kol. Przybysza. Zarząd B. P. w okresie swej kadencji spotykał się zawsze z poparciem J. M. Rektora, Kuratora B. P. ob. Dziekana prof. mgr inż. K. Wilczkowskiego jak i wszystkich Ob. Ob. profesorów. Zarząd B. P. współpracował ściśle z Z. A. M. P., który skupiając w swych szeregach całą postępową młodzież naszej Uczelni pomagał mu w pracach organizacyjnych.

Również Koła Naukowe zawsze chętnie współpracowały z B. P., a członkowie Kół ofiarowywali bezinteresownie wiele godzin pracy przy organizowaniu różnych imprez.

Powstała na terenie naszej Uczelni organizacja Partyjna P. Z. P. R. otaczała nas trwale swą opieką. Jednocześnie współpracowaliśmy z K. S. F. P. O. S., gdzie mieliśmy naszych przedstawicieli. W okresie sprawozdawczym zarysowała się wogóle harmonijna współpraca między wszystkimi organizacjami studenckimi.

W okresie swej kadencji braliśmy czynny udział w życiu naszego miasta, współdziałając w organizowaniu wszelkich akcji społecznych.

Działalność 4 Sekcji Zarządu przedstawiała się następująco:

1. Sekcja Gospodarcza

Sekcja zatrudniała 16 osób personelu stołówkowego, a w okresie końcowym swej kadencji 14 osób. Dotacje Ministerstwa Oświaty wynosiły 205.000 zł miesięcznie, i zużywane były wyłącznie na opłacenie obiadów zniżkowych i bezpłatnych.

Stołówka prowadzona jest na zasadzie samowystarczalności i osiągnięto na odcinku zaopatrzenia znaczne sukcesy.

Dochód z różnych imprez zorganizowanych przez Sekcję wynosił 1.190.000,— zł. Sumę tę zużyto na polepszenie jakości obiadów, na zakup sprzętu dla stołówki i drobne remonty. Współdziałając z Głównym Komitetem wczasów Akademickich, Kier. Sekcji zorganizowało w Sorkwitach dwa turnusy obozu społeczno-wypoczynkowego.

2. Sekcja Mieszkaniowa

Współdziałając z nowopowstałym Samorządem D. A. i dzięki dużym subwencjom Ministerstwa Oświaty i T. P. M. S. W., które w okresie sprawozdawczym wynosiły przeszło 4 mil. zł, mogła Sekcja przeprowadzić poważne inwestycje, i to remont 61 pokoi, remont łazienek i natrysków, dalej wyremontowano kotły w D. A. nr 2, wbudowano nowe kotły centralnego ogrzewania w D. A. nr 1. Przygotowano lokal na czytelnię i zorganizowano lokal świetlicowy. Ostatnio oddano 2 lokale kołu Elektryków, które organizuje w nich radiostację. W domach akademickich mieszka 208 studentów.

3. Sekcja Kulturalno-Propagandowa

Sekcja zajmowała się organizowaniem wszelkich obchodów i akademii jak np. akademia w związku z Kongresem Zjedn. Partii Robotniczych i inne. Sekcja rozprowadziła 10.000 kuponów na 24.000 bilety zniżkowe do kin oraz zniżkowe bilety do teatru i opery poznańskiej.

Staraniem Sekcji zorganizowano Bal Reprezentacyjny, który przyniósł około 260 tys. zł dochodu. Sekcja sprowadziła poza tym skrypty z innych Uczelni, rozprowadzając je wśród członków.

4. Sekcja Warunków Socjalnych

Sekcja współpracując ściśle z Komisją Kwalifikacyjną zajmowała się stroną techniczną przydzielania stypendiów, obiadów bezpłatnych i zniżkowych, praktyk zagranicznych, mieszkań w D. A. i pośredniczyła w poszukiwaniu prac dla studentów. Na tym odcinku szczególnie wyraźnie widać opiekę naszych Władz Państwowych, która wzrosła bardzo w stosunku do lat ubiegłych i wyraża się przydzieleniem 3888 stypendiów w wysokości od 3000 zł do 5000 zł miesięcznie, co, przyjmując średnio 4000 zł miesięcznie, daje nam 15.520.000,— zł (nie licząc zapomóg jednorazowych). A dalej zanotować trzeba dotacje na takie cele jak wyżywienie (2.460.000 zł), na D. A. (3.000.000 zł), na cele organizacyjne (300.000 zł), włączając do tego dotacje nadzwyczajne w wys. około 1.500.000 zł. Studenci naszej Uczelni otrzymali dzięki trosce władz i społeczeństwa około 23 mil. zł, na cele pomocowe.

Cyfry te kontrastują wymownie z danymi z okresu przedwrześniowego, kiedy to stwarzano uczelnie elitarne, nie dając możności studiowania młodzieży robotniczo-chłopskiej.

Sprawozdanie niniejsze jest ogólnym zarysem działalności B. P.

Organizacja Z. A. M. P. na terenie S. I.

Związek Akademickiej Młodzieży Polskiej utworzony jednomyślną uchwałą o jedności polskiego ruchu studenckiego, podjętą na Kongresie Jedności w Wrocławiu, przejmuje dotychczasowy dorobek i zadania A. Z. W. M. „Życie“, Z. N. M. S., O. K. S. M. W. „Wici“ i Z. M. D.

W walce o nowe oblicze Uczelni polskich, o unowocześnienie polskiej nauki, w trosce o interesy polskiego studenta, Z. A. M. P. dąży do zespolenia polskiej inteligencji z wysiłkami polskiej klasy robotniczej i polskiego chłopa w odbudowie kraju i w walce o postęp społeczny i gospodarczy. Z. A. M. P. czerpie swą siłę ze świadomości oparcia w milionowych masach młodzieży zgrupowanej w Z. M. P., macierzystej swojej organizacji. Wspólnie z nią wychowuje młode, szczęśliwe pokolenie Polski Ludowej. Po przez samokształcenie i szkolenie ideologiczne, po przez konkretną pracę w Bratnich Pomocach i Kołach Naukowych, w Związku Młodzieży Polskiej, Towarzystwie Uniwersytetów Robotniczych i w zakładach pracy Z. A. M. P. wychowuje aktywnych społecznie przyszłych kierowników życia narodu polskiego. Praca Z. A. M. P. prowadzona jest w kołach istniejących na wszystkich wydziałach wyższych uczelni w Polsce. Również i na terenie Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu istnieje organizacja Z.A.M.P. Na szeroką skalę prowadzi ona pracę społeczną. Już w listopadzie 1948 r. zorganizowano na każdym wydziale po trzy zespoły, które prowadząc pracę samokształceniową, równocześnie przygotowywały się do pracy na terenie zewnętrznym. Praca objęła około 90 członków naszej organizacji. Współdziałali oni z 60 Kołami Z. M. P. na terenie fabryki im. Stalina, oraz 25 Kołami fabrycznymi Z. M. P. z terenu miasta. Praca polegała na wygłaszaniu referatów ideologicznych, popularno-naukowych, udzielaniu korepetycji, pomocy w pracach świetlicowych, organizowaniu imprez, masówek młodzieżowych itp. w wyniku tego nastąpiło zbliżenie młodzieży studenckiej z robotniczą, przekazanie na teren fabryczny wiadomości ideologicznych i zawodowych uzyskanych na studiach, oraz zapoznanie się głębsze studentów ze środowiskiem przyszłej pracy. W czasie wakacji studenci zamiejscowi prowadzili swą działalność społeczną na terenie wiejskim.

W roku bieżącym Z. A. M. P. będzie dążył swą formą organizacyjną do objęcia możliwie wszystkich słuchaczy S. I. oraz starać się będzie o dalsze jeszcze pogłębienie więzi między studentami S. I. a kadrami w fabrykach. Również w ramach pracy społecznej zorganizowano pod kierownictwem i z inicjatywy kol. Maliszewskiego Antoniego Akademicki zespół traktorzystów, który pracował w Lubelskiem, szczególnie w tych okolicach, które doznały wielkich zniszczeń wskutek działalności faszystowskich band U. P. A.

Studenci wykonali następujące prace:

orkę głęboką	—	47 ha
bronowanie	—	1747 ha
talerzowanie	—	640 ha
siew	—	212 ha
podorywka	—	491 ha
kultywatorowanie	—	60 ha

Obok zajęć rolniczych, Zampowcy założyli Koło Z. M. P., opiekowali się już istniejącymi, zorganizowano kurs dla analfabetów, prowadzono akcję oświatową i kulturalną. Ogólna działalność studentów zjednała im zaufanie i przyjaźń robotników. Studenci interesowali się wszystkimi maszynami rolniczymi.

Z. A. M. P. przeprowadza też szkolenie polityczne. Polega ono na prowadzeniu pogadanek na tematy aktualne, oraz organizowaniu samokształcenia z dziedziny marksizmu i leninizmu. Członkowie Z. A. M. P. i studenci niezrzeszeni mają możność korzystania z biblioteki Zarządu Uczelnianego Z. A. M. P. przy S. I., dobrze zaopatrzonej w dzieła klasyków marksizmu. W bieżącym roku akademickim Z. A. M. P. wspólnie z profesurą i Kołami Naukowymi organizuje Zespoły Samopomocy w Nauce, które z czasem obejmą wszystkich studentów. Zadaniem Z. S. N. jest wzajemna pomoc w nauce, racjonalizacja nauki, oraz wyrobienie u studentów socjalistycznego stosunku do studiów. Z. S. N. będą pracowały nad terminowym ukończeniem studiów. Będą zapoznawać studentów z osiągnięciami nauki radzieckiej. Dla członków Zespołów Samopomocy w Nauce przygotowano w bibliotece Zarządu Uczelnianego Z. A. M. P. przy S. I. specjalne komplety biblioteczek naukowych. W ramach prac kulturalno-propagandowych zorganizowano zespół muzyczny pod batutą kol. Żaka Jerzego. Ożywiono również życie świetlicowe.

Zakłady i Laboratoria

Sprawozdania naukowe

Zakład Badania Metali

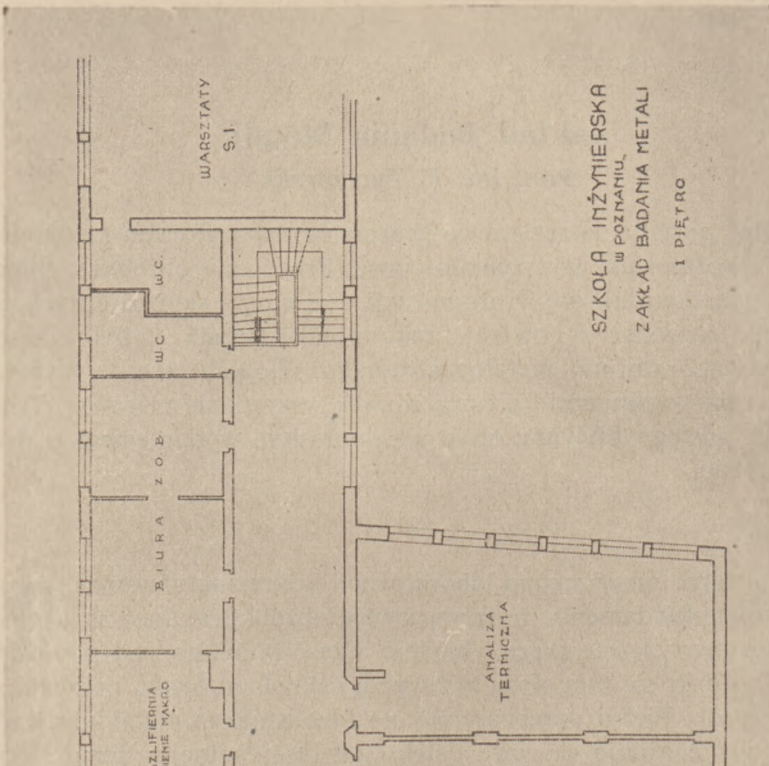
Prof. Inż. F. Tychowski

Zakład posiada na razie dwie pracownie: laboratorium metalograficzne i laboratorium wytrzymałościowe. Pracownia obróbki cieplnej, jako trzecia, znajduje się w organizacji. Nie mogła się ona dotychczas swobodnie rozwinąć z powodu braku pomieszczenia i była częścią składową laboratorium metalograficznego. Dotychczasowe szczupłe pomieszczenie ograniczało zresztą rozwój wszystkich pracowni. Toteż uzyskanie nowego budynku stało się doniosłym wydarzeniem w dziejach Zakładu.

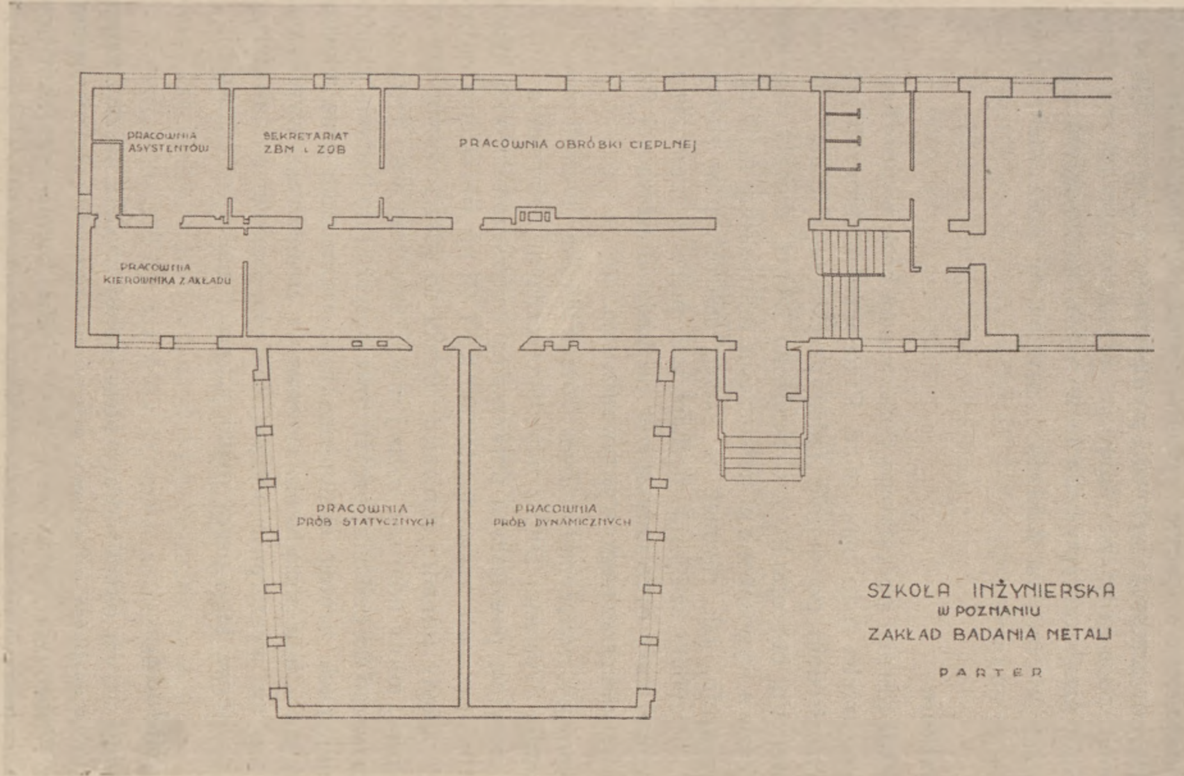
Budynek

Na parterze umieszczono laboratorium wytrzymałościowe, z uwagi na potrzebne fundamenty, oraz pracownię obróbki cieplnej ze względu na stosunkowo ciężkie piece i kąpiele. Część budynku jest podpiwniczona. Znajduje się tam, poza kotłownią i składami opału, pomocniczy warsztat prób. Piętro przeznaczono na laboratorium metalograficzne. Mikroskopy znajdują się więc daleko od ewentualnego dymu i oparów oleju hartowniczego. Szlifiernia zgładów, znajdująca się również w dostatecznej odległości od sali mikroskopów, została oddzielona od polerek wykańczających. Ułatwia to utrzymywanie czystości sukiennych tarcz polerskich. Pył szlifierek mechanicznych usuwa się zresztą do pochłaniaczy. Trawienie zgładów odbywa się pod wyciągami (dygestoriami). Do prac fotochemicznych przewidziano ciemnię negatywów oraz nieco jaśniej oświetloną ciemnię pozytywów, gdzie poza odbitkami mikro- i makro-zdjęć, wykonuje się fotokopie ważnych materiałów bibliograficznych. Analiza termiczna i badania metalurgiczne otrzymały oddzielne pomieszczenia.

Laboratorium wytrzymałościowe rozmieszczono w dwóch salach. W jednej z nich odbywają się badania statyczne, wymagające spokoju,

Plan nowozbudowanego gmachu Zakładu Badania Metali S. I. — piętro

Plan nowozbudowanego gmachu Zakładu Badania Metali S. I. — parter

zwłaszcza przy dokładnym pomiarze odkształceń i obciążeniach długotrwałych. Przyrządy do badań dynamicznych udarowych i zmęczeniowych umieszczono w drugiej sali. Pracownia obróbki cieplnej, będąca miniaturą nowoczesnej hartowni, pomieściła się w jednej długiej sali parterowej, poza którą znajdują się jedynie przyrządy do kontroli twardości i nieniszczącego badania wyrobów hartowanych.

Gabinet kierownika Zakładu i asystentów oraz mała czytelnia mieszczą się na parterze.

Wyposażenie

Zakład cierpiał początkowo dotkliwie na brak wyposażenia, które stopniowo trzeba było uzupełniać. Pracownia metalograficzna posiadała bezpośrednio po wojnie jeden przestarzały leżący mikroskop Le Chatelier'a, bez optyki, z uszkodzoną lampą. Została ona jednak od tego czasu wyposażona w nowoczesne mikroskopy metalograficzne do mikrografii, jak również w szereg mikroskopów stołowych do ćwiczeń. Przybyły szlifierki mechaniczne, piece z samoczynną regulacją temperatury oraz inny sprzęt do badania własności fizycznych metali i do nieniszczącego wykrywania wad.

Pracownia wytrzymałościowa rozporządzała początkowo jedną przestarzałą zrywarką 50t. z napędem ręcznym. Otrzymała ona następnie zupełnie nowoczesną uniwersalną wytrzymałościówkę hydrauliczną 10t oraz małe zrywarki do 300 kg i 15 kg obciążenia najwyższego. Przybyły ponadto skręcarki, praska do gięcia, durometry różnych typów, młoty udarowe różnej mocy, zmęczeniówka giętno-obrotowa, przyrząd do badania sprężyn oraz przyrząd do badania głębokotłoczności blach. Szereg ekstensometrów orginalnych oraz własnego wyrobu jak i inne urządzenia pomiarowe uzupełniają wyposażenie. Sprzęt ten nie wyczerpuje potrzeb Zakładu, stanowi jednak dziś już mocną podstawę jego pracy dydaktycznej i naukowo-badawczej.

Praca Zakładu

W pierwszym okresie pracy powojennej wysiłki nasze zmierzały do możliwie szybkiej odbudowy pracowni i uzupełnienia niezbędnego sprzętu. Wobec tego, że w owym czasie trudno było o przyrządy nowe, Zakład zaopatrzył się po części również w urządzenia z remanentów

uszkodzonych i zbędnych, po czym remontował je i przywracał im wymaganą dokładność wskazań.

Stara wytrzymałościówka mechaniczna do 50t otrzymuje napęd elektryczny i ulega unowocześnieniu. Hydrauliczną wytrzymałościówkę do 10t zaopatrzono w automat, pozwalający na utrzymanie stałego obciążenia. Automat wykonał instruktor Szkoły Inżynierskiej ob. Okrzos. Schemat połączeń pokazano na rys. Przeprowadzono ponadto kompletny remont następujących przyrządów:

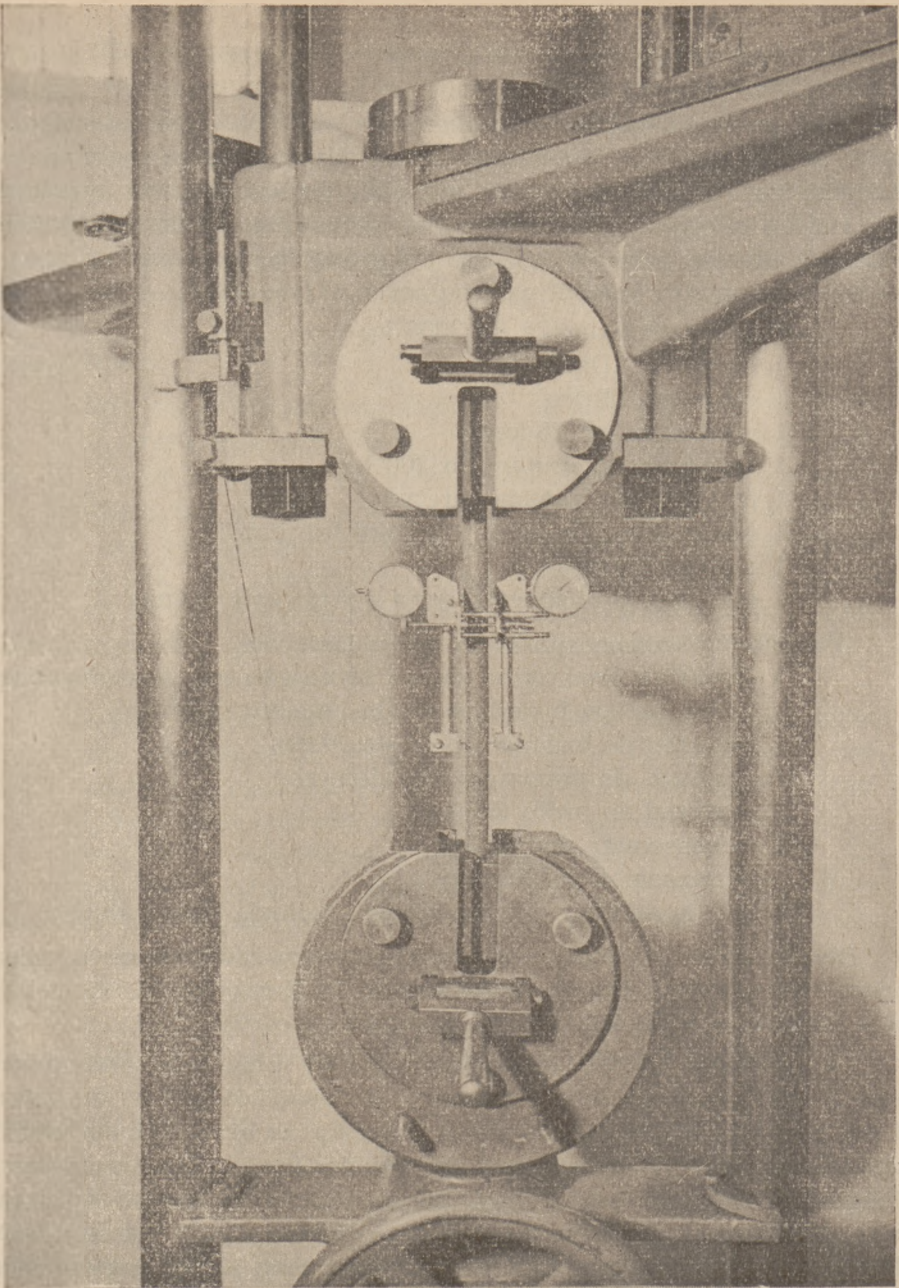
1 durometr Brinell'a do 3000 kg
1 durometr „Diatestor"
1 durometr „Briro"
1 młot udarowy 25 kgm
1 zrywarka do drutów do 300 kg
1 przyrząd do badania sprężyn
1 mikroskop „Panphot" do mikrofotografii
1 mikroskop stołowy
1 przyrząd do magnetycznego wykrywania pęknięć.

Ponadto wykonano sposobem gospodarczym:

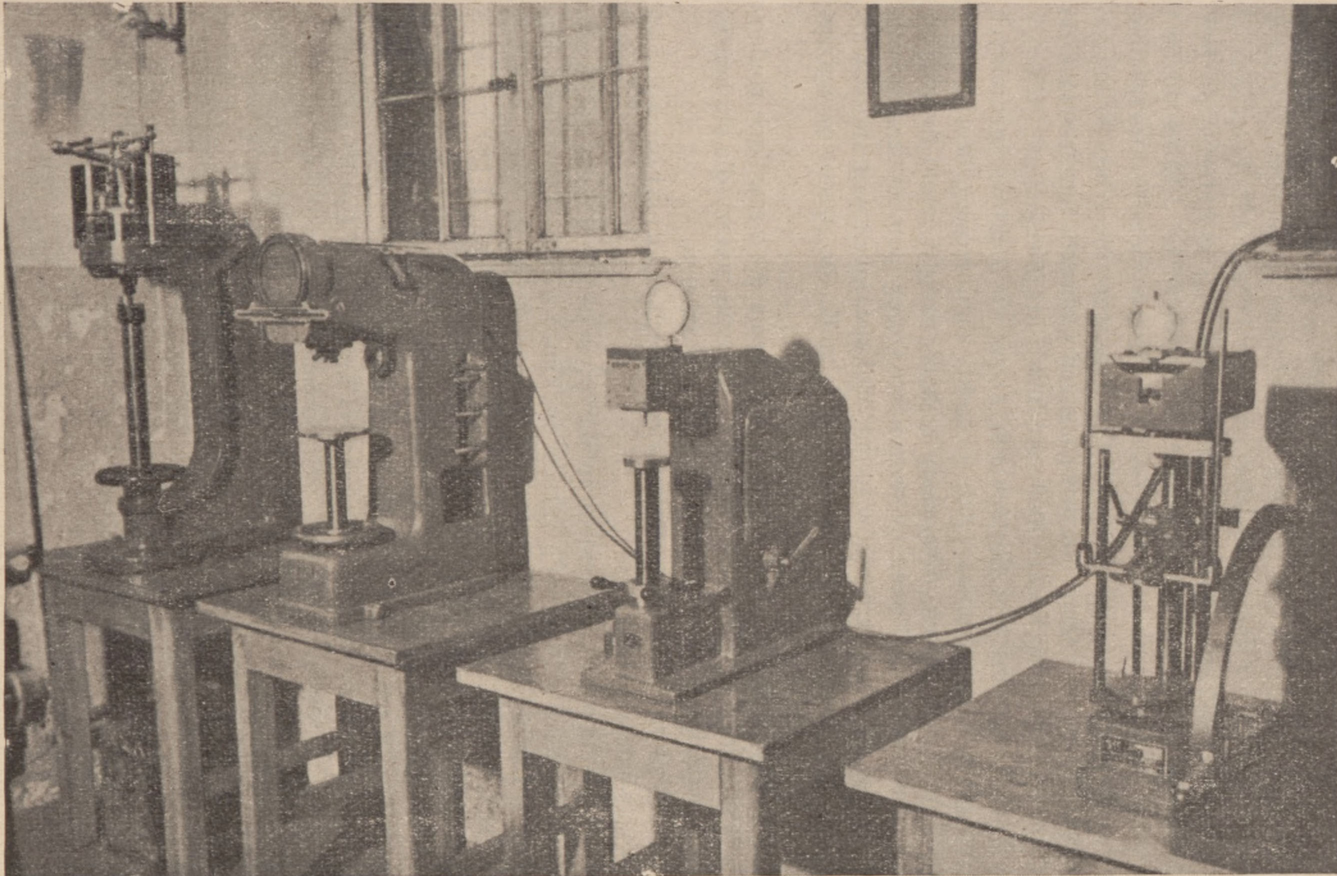
1 skręcarkę precyzyjną wraz z wyposażeniem do cechowania i urządzeniem lusterkowym do pomiaru skrętów,
1 przyrząd do badania tłoczności blach,
1 przyrząd do pomiarów modelowych,
1 przyrząd do próby ścinania,
1 ekstensometr czujnikowy,
1 ekstensometr lusterkowy,
1 piec komorowy z samoczynną regulacją temperatury.

Do realizacji tych robót przyczyniła się w znacznej mierze również praca Warsztatów Szkoły Inżynierskiej i Zakładów H. Cegielski w Poznaniu, obecnie Zakłady im. Stalina.

Po remoncie lub po wykonaniu nowego przyrządu przeprowadzono ścisłą kontrolę jego wskazań wzgl. wycechowano go od nowa. Przy zrywarce do 300 kg kontrola polegała na bezpośrednim obciążeniu ciężarami, jako metodzie najdokładniejszej. Przy wytrzymałościówkach dużych posługiwano się puszkami rtęciowymi Amslera, wypożyczonymi z Zakładów im. Stalina. Były to puszki starszej daty, których dokładność była bardzo prawdopodobna ale nie pewna. Nie

Ekstensometr czujnikowy wykonany przez ZBM S. I.

Fragment pracowni wytrzymałości materiałów ZBM S. I

znaleźliśmy zresztą przyrządów bardziej godnych zaufania. Nie było w kraju i nie ma dotychczas urządzenia do bezwzględnego cechowania siłomierzy kontrolnych, a przyrządy kontrolne zagranicznego pochodzenia również nie zawsze zasługują na pełne zaufanie. Toteż Zakład nasz zdecydował się na opracowanie konstrukcji urządzenia do bezwzględnego cechowania przyrządów kontrolnych od 100 kg do 50 t (projekt dyplomowy inż. Mieczysława Olszewskiego), którego budowa jest obecnie na ukończeniu. Posłuży ono nie tylko do bardzo dokładnego sprawdzania maszyn własnych i obcych, lecz również do cechowania pałąków kontrolnych produkcji krajowej.

Wykonano poza tym dla Zakładu szereg projektów specjalnych przyrządów wytrzymałościowych (projekty dyplomowe), których realizacja jest planowana. Przyrządy te będą służyły celom dydaktycznym i badawczym. Ponad to wykonano szereg pomocy naukowych, w rodzaju ściennych wykresów układów podwójnych wszystkich ważniejszych dla techniki par metali, szereg tablic dla pracowni wytrzymałościowej itp.

W obu pracowniach odbywają się ćwiczenia dla wszystkich studentów Wydziału Mechanicznego oraz szczegółowe pokazy dla studentów innych wydziałów Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu.

Z ciekawych prac badawczych wykonanych w ramach prac dyplomowych należy wymienić:

1. Badania nad hartowaniem indukcyjnym prądami o częstotliwości 10.000 okresów na sekundę (praca dyplomowa inż. Władysława Kajocha). Łączy się ona z uruchomieniem pierwszej tego rodzaju prądnicy w kraju w Zakładach im. Stalina w Poznaniu i jest pierwszą pracą polską z tej dziedziny.

Tematem pracy było ustalenie warunków dla uzyskania przy tej częstotliwości możliwie płytkiego hartowania powierzchniowego oraz przeprowadzenia badania nad zachowaniem się różnych gatunków stali przy tej obróbce cieplnej. Stosowano stale węglowe w stanie zmiękczonym i ulepszonym oraz stale stopowe krzemowo-manganowe i chromowo-niklowe.

2. Badania nad wpływem różnych czynników na korozję międzykrystaliczną stali (praca dyplomowa inż. Bogdana Nowaka).

3. Konstrukcja przyrządu o dużej czułości do pomiaru dilatacji (praca dyplomowa inż. Zygmunta Przyłęckiego).

4. Obróbka cieplna stali narzędziowych z zastosowaniem ujemnych temperatur (praca dyplomowa Włodzimierza Szydlika). Wykonano dla Zakładów im Stalina chłodzarkę dla uzyskania temperatur do —100° C. Zastosowano to urządzenie do obróbki cieplnej narzędzi celem ułatwienia rozkładu austenitu. Przeprowadzono następnie próby trwałości tychże narzędzi. Badanie dało bogaty materiał doświadczalny, który zostanie opublikowany.

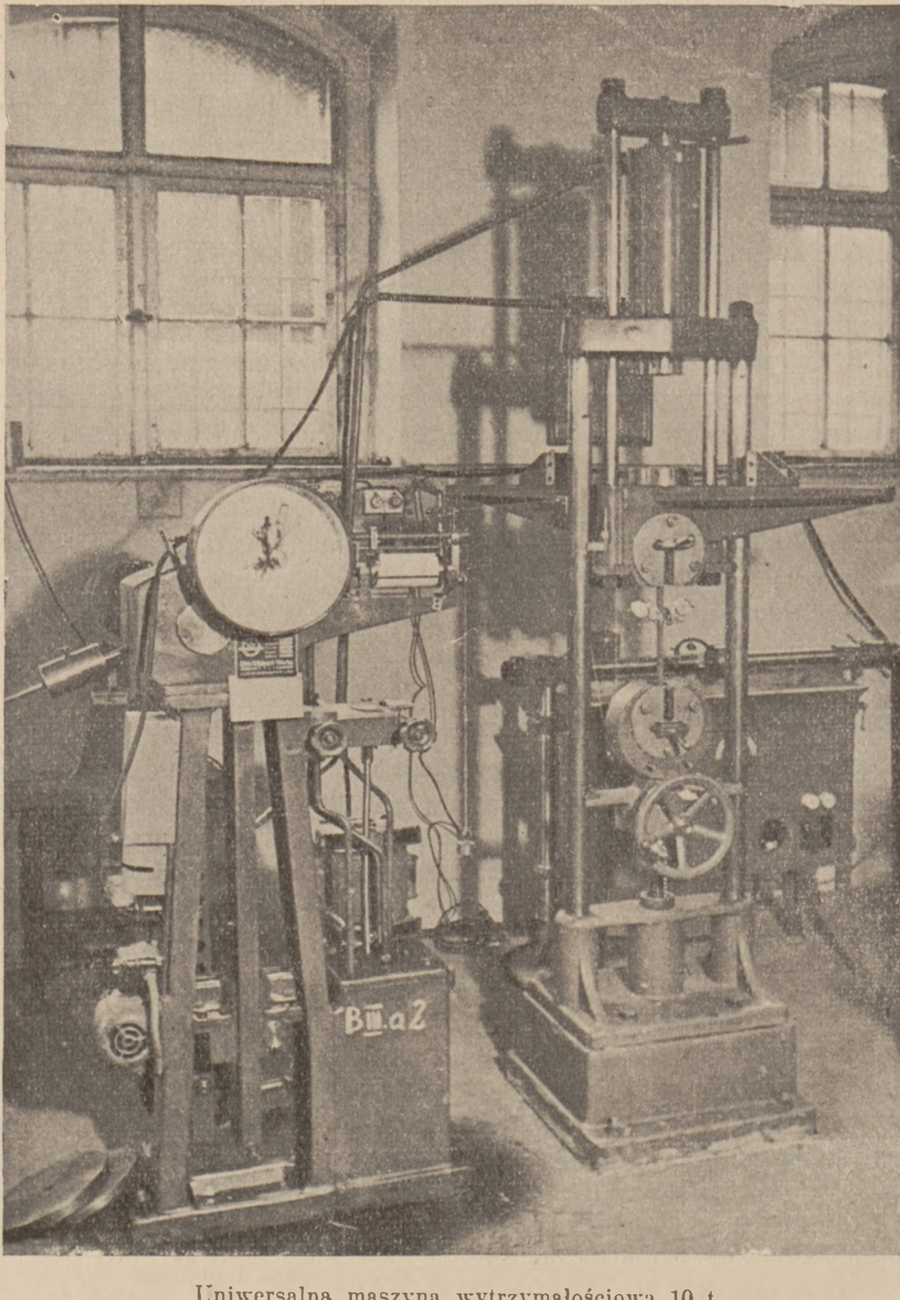
5. Badanie wpływu obróbki cieplnej na skłonność stali węglowej do starzenia mechanicznego. Uyskano wyniki bardzo ciekawe i ważne dla praktyki.

6. Laboratoryjne pomiary wytrzymałościowe na modelu słupa wysokiego napięcia, zlecone przez profesora Wydziału Budownictwa mgr inż. Tadeusza Kozłowskiego, który pracuje nad teorią obliczania tych słupów.

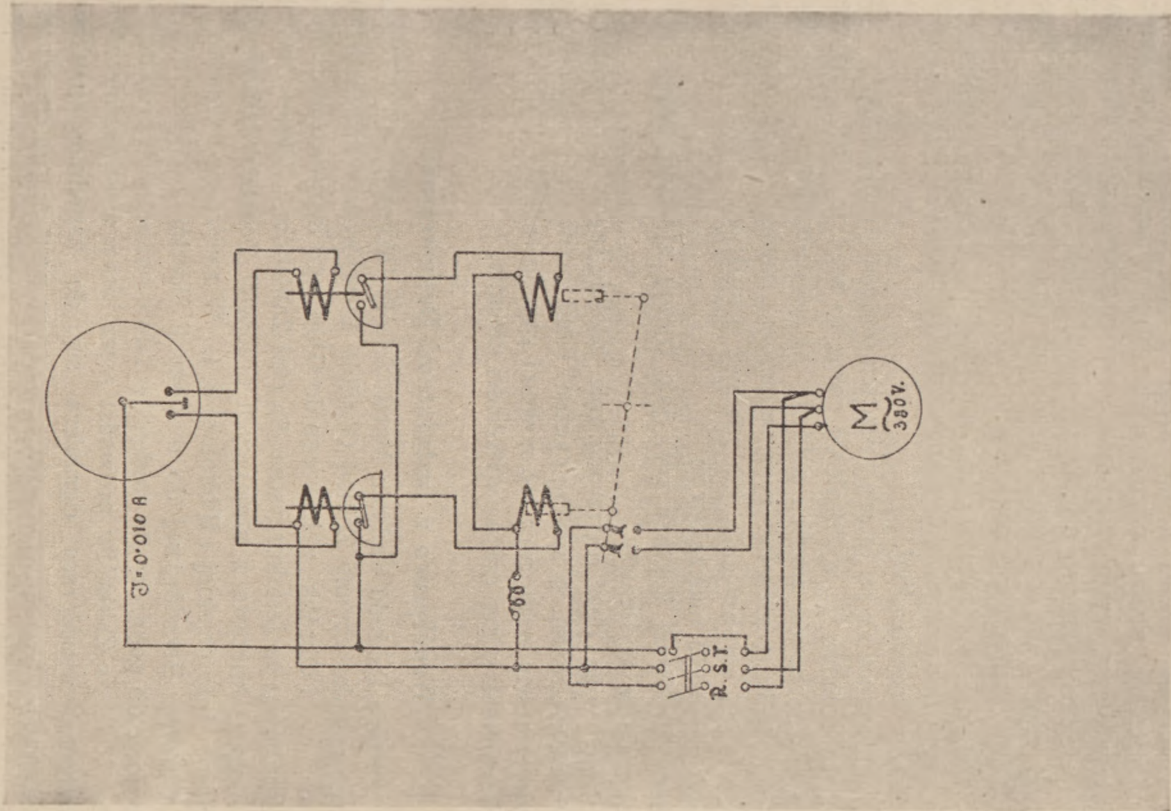
Ponadto wykonano szereg drobniejszych badań i ekspertyz dla przemysłu państwowego województwa poznańskiego, szczecińskiego, pomorskiego i warszawskiego. Laboratorium metalograficzne wykonało w roku sprawozdawczym 16 ekspertyz, a laboratorium wytrzymałościowe 77 ekspertyz.

Rozwój Zakładu w przyszłości

Obecne pomieszczenie i wyposażenie stwarza stosunkowo korzystne warunki zarówno dla pracy dydaktycznej, jak również dla pracy naukowo-badawczej. Należy więc liczyć się z pomyślnym rozwojem Zakładu. Wobec coraz większego napływu studentów do Szkół Inżynierskich i wobec dążności do możliwie daleko idącego zmniejszenia liczebności grup, przypadających na jeden przyrząd podczas ćwiczeń, potrzebne będzie dalsze uzupełnienie sprzętu. Odnosi się to nie tylko do pomocy naukowych, bezpośrednio potrzebnych do ćwiczeń, lecz również do nowoczesnej aparatury laboratoryjnej, z którą powinien zapoznać się każdy przyszły inżynier-praktyk, choćby nie miał zamiaru poświęcić się pracy badawczej. Tylko wówczas bowiem będzie on istotnie mógł skutecznie korzystać z pomocy laboratoriów i instytutów badawczych i będzie wiedział czego od nich oczekiwać i jak ująć zlecone im zagadnienie, jeżeli uprzednio uzyskał pewien wgląd w ich urządzenia i metody.

Uniwersalna maszyna wytrzymałościowa 10 t.

Schemat połączeń elektrycznych urządzenia do utrzymania stałego obciążenia, wykonanego przez S. I. i zastosowanego do 10 t. uniwersalnej maszyny wytrzymałościowej

Aparatura ta posłuży ponadto do rozwiązywania zagadnień naukowo-technicznych a tym samym do zacieśnienia współpracy między uczelnią a przemysłem.

Pomieszczenie obecne nie jest więc zbyt obszerne. Przeciwnie. Rozpoczęto pewne wartościowe prace (np. z zakresu specjalnych zagadnień elektrolitycznego utlęniania glinu), które mimo posiadanej aparatury zaniechano z powodu braku miejsca. W miarę zwiększenia się liczby studentów i uzupełniania wyposażenia, będzie niewątpliwie potrzebne dalsze zwiększenie pomieszczenia Zakładu. Pamiętamy o tym przy opracowywaniu planów projektowanych nowych gmachów Szkoły Inżynierskiej.

Odbudowująca się po latach zniszczeń okupacyjnych wiedza i technika nasza domaga się wyszkolenia coraz to większej liczby inżynierów, a równocześnie zarzuca zakłady naukowo-badawcze powodzią zagadnień. Chcąc sprostać tym zadaniom, musimy dbać zarówno o należyte ich wyposażenie, jak również o możliwie wysoki poziom fachowy personelu nauczającego.

Każdy kierownik Zakładu wie, jak trudną staje się praca przy częstej zmianie asystentów.

Musimy więc dbać o przywiązanie zdolniejszych asystentów do odnośnych pracowni, o systematyczne rozszerzenie ich wiadomości i o zainteresowanie ich coraz to nowymi zagadnieniami. Tylko w takich warunkach staną oni na wysokości zadania.

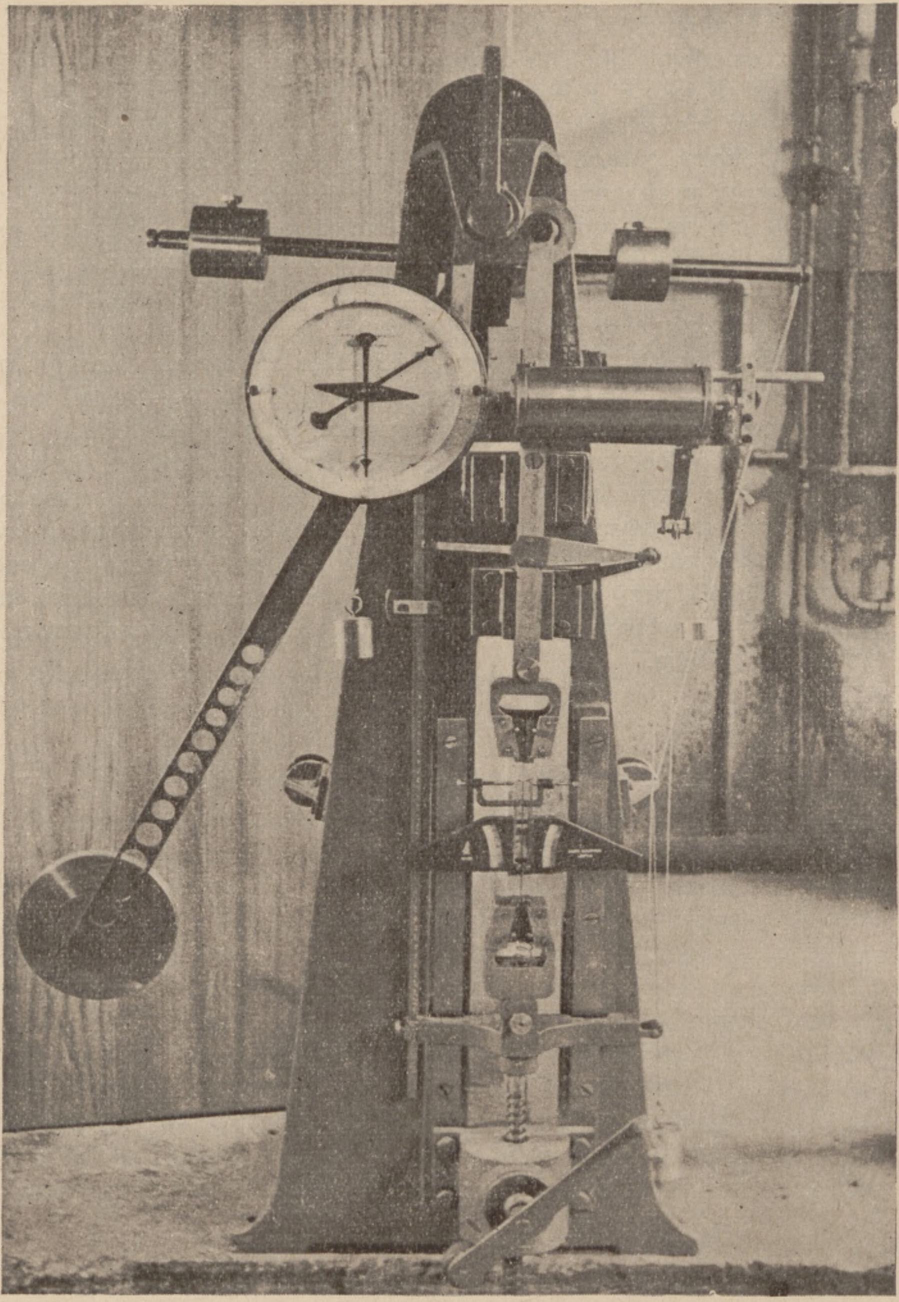
Współpraca z Instytutami Badawczymi

Na terenie Zakładu Badania Metali Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu jest również czynny Zakład Obróbki Bezwiórowej Instytutu Metaloznawstwa i Obróbki, należącego do Głównego Instytutu Mechaniki.

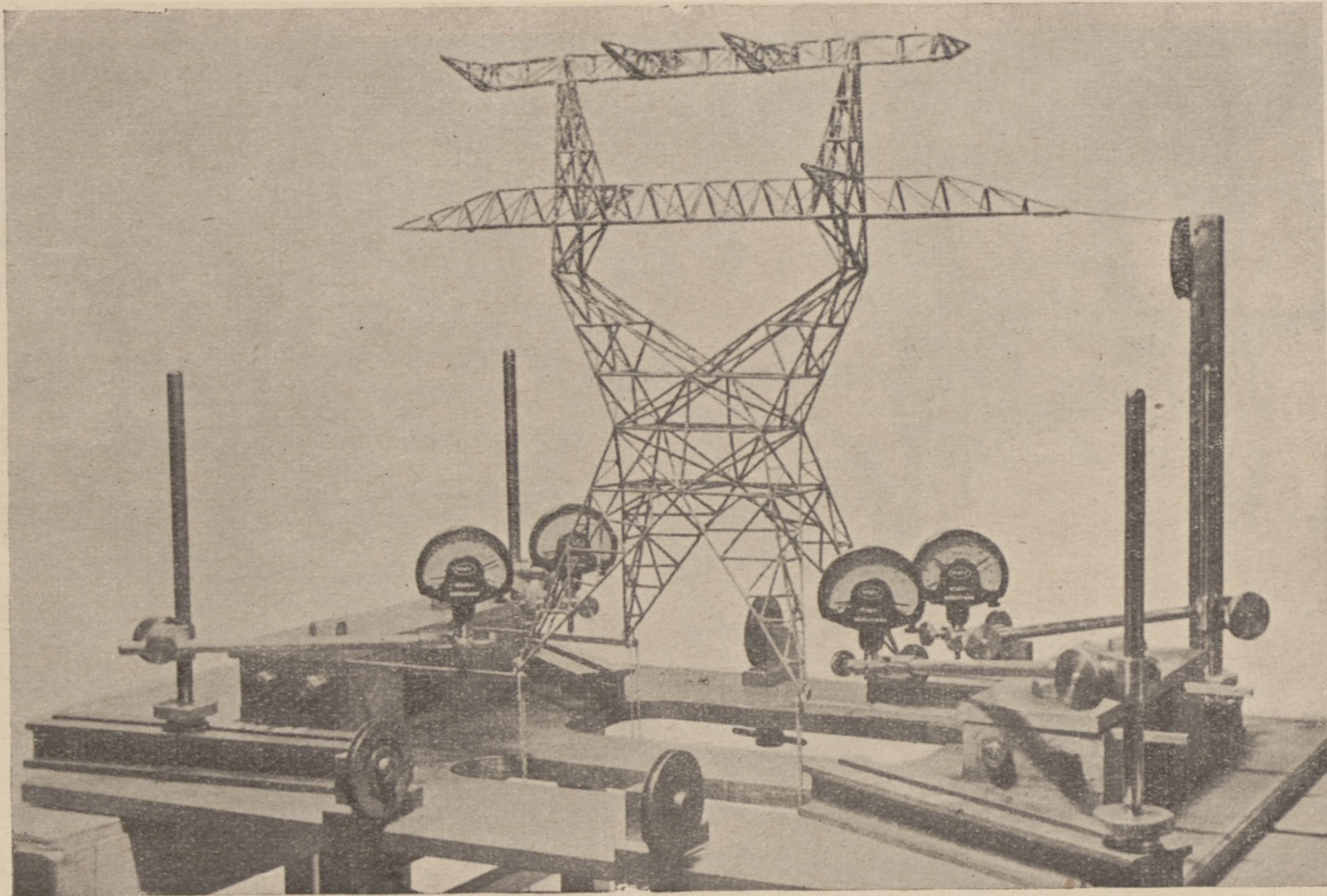
Współpraca ta jest korzystna dla obu Zakładów. Zakład Obróbki Bezwiórowej korzysta z istniejących pracowni Zakładu Badania Metali Szkoły Inżynierskiej i Biblioteki S. I. W zamian za to stawia Zakład Obróbki Bezwiórowej do dyspozycji Uczelni swoje urządzenia maszynowe do pokazów dla studentów i do ewentualnych prac badawczych. Każdy z Zakładów prowadzi rzecz jasna, zupełnie niezależną gospodarkę, współpraca ogranicza się do zagadnień naukowo-technicznych. Współpraca ta wnosi na teren naszych pracowni szereg ciekawych i bardzo aktualnych zagadnień i przyczynia się do ściślej-

szego powiązania naszych prac z potrzebami i rozwojem przemysłu. Zakład Obróbki Bezwiórowej zajmuje się całokształtem prac badawczych z dziedziny obróbki plastycznej metali na zimno i na gorąco. Dziedzina ta jest w Polsce dotychczas słabo opracowana naukowo a praktyka warsztatowa z tego zakresu wymaga często unowocześnienia. Odnośne gałęzie przemysłu cierpią dotkliwe z powodu braku fachowców. W programie naszych wyższych uczelni technicznych przedmiot ten jest na ogół potraktowany encyklopedycznie. Zakłady przemysłowe domagają się jednak inżynierów z tej dziedziny. Za koniecznością szczegółowego szkolenia w zakresie obróbki plastycznej wypowiedziała się również Komisja Oświatowa S. I. M. P.

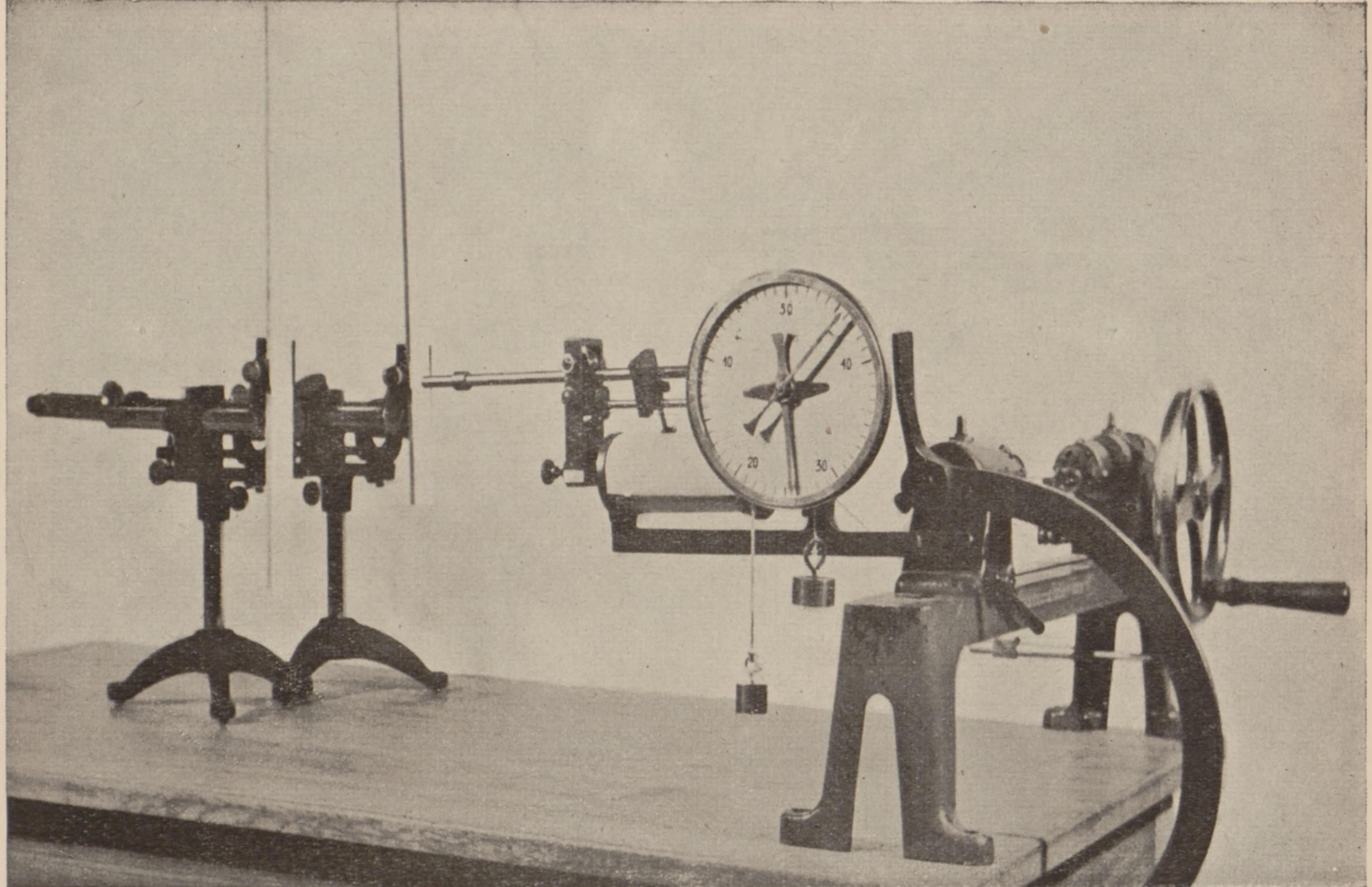
Zakład Obróbki Bezwiórowej, działając na terenie Szkoły Inżynierskiej zwraca uwagę studiującej młodzieży na bardzo ważne gałęzie produkcji i umożliwia jej zapoznanie się z urządzeniami i pracą z tego zakresu bezpośrednio na terenie uczelni. Obróbka plastyczna daje w wielu wypadkach duże oszczędności materiału i czasu oraz zwiększanie produkcji w porównaniu z obróbką skrawającą. Rozwój tej dziedziny ma więc duże znaczenie dla gospodarki naszej i stanowi ważny odcinek przy realizacji planu sześcioletniego. Szkolenie inżynierów dla tej właśnie gałęzi przemysłu jest więc obowiązkiem nader ważnym i pilnym.

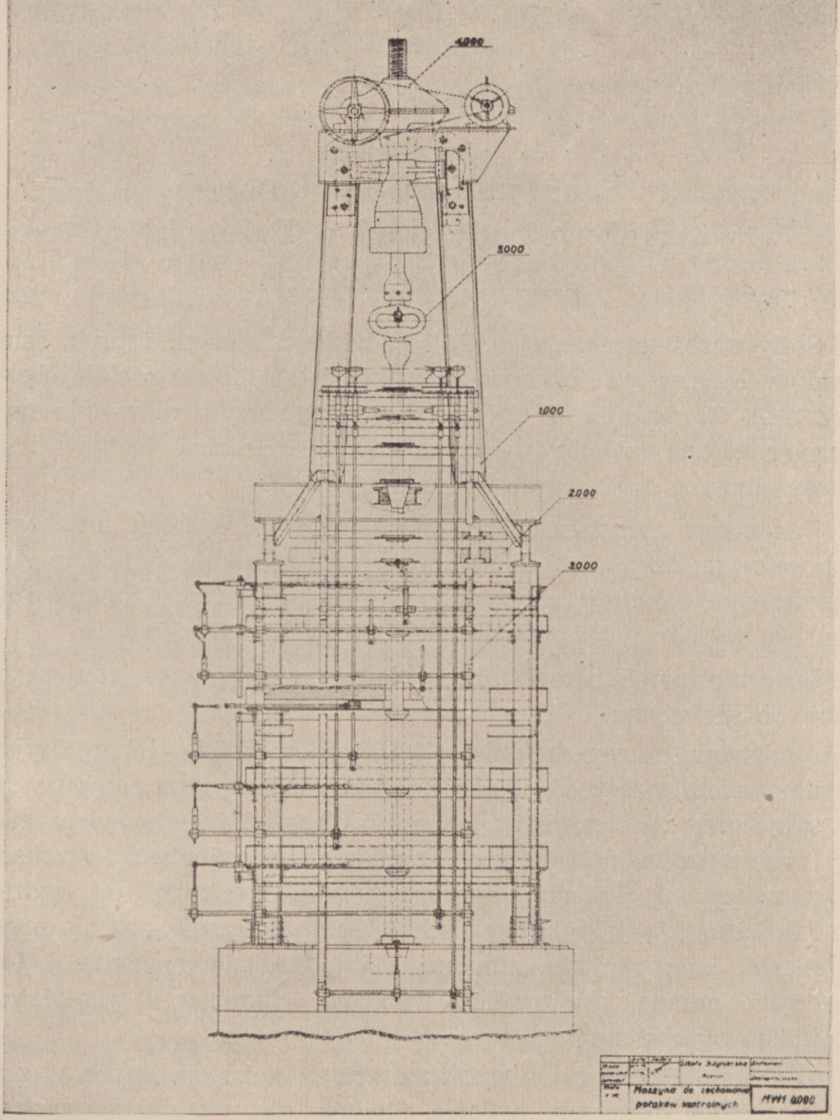
Zrywarka do drutów, obciążenie max. 300 kg wyremontowane przez ZBM S. I.

Badania modelu słupa wysokiego napięcia w pracowni wytrzymałości materiałów ZBM S. 1.

Aparat do badania skręceń, skonstruowany przez S. I.

Zestawienie maszyny MW 1 do cechowania pałąków kontrolnych 50 t. konstrukcji S. I.

Laboratorium Silnikowe Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu

Prof. Inż. Jan Czarnecki

Stały wzrost mechaniki w Polsce, budowa nowych fabryk, samochodów ciężarowych i osobowych, istnienie (i budowa) wielkiej liczby P. Z. S-ów, warsztatów T. O. R-u i innych stworzyło olbrzymie zapotrzebowanie na inżynierów-mechaników w dziedzinie budowy i naprawy silników spalinowych komunikacyjnych.

Doceniając powyższe Szkoła Inżynierska w Poznaniu uruchomiła Laboratorium Silnikowe — zajmujące się specjalnie badaniem silników komunikacyjnych, chcąc w ten sposób spełnić swe zadanie i dać Państwu wysoko wykwalifikowanych inżynierów silnikowców.

Laboratorium Silnikowe Szkoły Inżynierskiej ma następujące zadania do spełnienia:

1. zapoznanie i wyszkolenie słuchaczy w dziale laboratoryjno-doświadczalnym z rodzajami badania różnego typu silników, stosując przy tym rozmaite sposoby obciążenia — hamulce: elektryczne, wodne, powietrzne i tarciowe. Zaznajomienie słuchaczy z wpływami na moc i pracę silnika zależnymi od rodzaju i ilości paliwa, jakości mieszanki, stopnia sprężania, stopnia napełniania, kąta zapłonu, chłodzenia itd. Badanie gaśników i jego części, pompek olejowych i wodnych, chłodnicy i wentylatora. Indikowanie silnika.
2. W dziale laboratoryjno-warsztatowym, zapoznanie słuchaczy z fabrycznymi sposobami badania silników nowych lub będących po głównej naprawie — tzw. badania odbiorcze, przy których czas zużyty na dotarcie i próbę silnika powinien być jak najkrótszy (mechanizacja badania).

3. W dziale laboratoryjno-badawczym, badania nowych typów dla określenia wpływu zmian konstrukcyjnych silnika na jego pracę, moc i ekonomikę. Badania naukowe.
4. Nawiązanie współpracy i szkolenia pracowników zatrudniowych przy odbiorze silników w zakładach naprawczych jak P. Z. S., T. O. R. itp.

Ćwiczenia z badania silników w Laboratorium Silnikowym zostały uruchomione w 1949 roku, w semestrze letnim, przy czym ćwiczenia obejmowały pomiar silnika samochodowego f-my Citroen 4-ro taktowego, 6-cio cylindrowego, dolnozaworowego, chłodzonego wodą a obciążonego hamulcem elektrycznym.

W semestrze letnim 1949 roku odbyły się 3 ćwiczenia:
1. Pomiar mocy silnika i zużycie paliwa przy pełnym obciążeniu.
2. Pomiar mocy silnika, zużycie paliwa, chłodzenie przy pełnym obciążeniu i różnych kątach zapłonu.
3. Pomiar mocy silnika, zużycie paliwa, stopień napełnienia, chłodzenie, analiza gazów spalinowych przy zmiennej średnicy dyszy paliwowej.

Ilość słuchaczy biorących udział w ćwiczeniach wynosiła 37 osób. Z powodu niewykończenia budowy Laboratorium Silnikowego nie można było utrzymać w całości zaprojektowanego planu rozbudowy stanowisk na rok 1949.

Pomimo trudności związanych z budową stanowisk pomiarowych, jak brak specjalnych przyrządów itp. — do ćwiczeń w semestrze zimowym 1949 roku włączone zostało nowozbudowane stanowisko pomiarowe silnika motocyklowego z hamulcem linkowym.

Więcej stanowisk pomiarowych w obecnie stojącym do dyspozycji Laboratorium Silnikowego pomieszczeniu ustawić się na da.

W warsztacie Laboratorium Silnikowego buduje się obecnie trzecie stanowisko pomiarowe silnika na gaz generatorowy drzewny, które ukończone będzie do montażu w końcu listopada 1949 r. Stanowisko to pozwoli na zapoznanie się słuchacza z właściwościami instalacji gazogeneratorowej i pozwoli na porównanie pracy silnika napędzanego gazem i benzyną. Do tego stanowiska pomiarowego użyty będzie silnik Praga — obciążony hamulcem wodnym, zaś instalacja gazogeneratorowa typu Imbert.

Do końca grudnia b. r. uruchomiony będzie silnik Diesela, 6-cio cylindrowy, f-my Deutz o mocy 120 K. M. przez warsztat Lab. Siln. Silnik ten obciążony będzie hamulcem wodnym produkcji krajowej.

Obecnie dzięki otrzymanym kredytom przystąpiono do wykończenia Laboratorium Silnikowego. Prowadzone są więc prace murarskie wnętrza hali, stolarskie — budowa okien i drzwi, oraz instalacyjne — woda, gaz, ogrzewanie i elektryczne. Prace związane z wykończeniem hali potrwają do stycznia 1950 roku. Od stycznia więc zacznie się montaż stanowisk pomiarowych w hali.

Na rok 1950 zaplanowano budowę następujących stanowisk:

1. Budowa stanowiska pomiarowego silnika Opela o pojemności 1,3 litra, oraz budowa do niego hamulca powietrznego. Hamulec powietrzny zastosowany będzie formy śmigłowej z obciążającymi i przesuwnymi tarczami.
2. Budowa przyrządu do pomiaru dysz paliwowych gaźnika.

   Stanowisko to pozwoli na dokładne cechowanie dysz paliwowych systemem przelewowym. Podczas ćwiczeń przy tym stanowisku słuchacz zapozna się z odpowiednim kształtem dyszy paliwowej nadającej się do najlepszej pracy danego silnika.
3. Budowa stanowiska pomiarowego silnika lotniczego o mocy do 500 K. M. Budowa tego stanowiska pomyślana jest w ten sposób, żeby prócz pomiarów samego silnika można było przeprowadzać pomiar siły ciągu śmigła — a więc dobór śmigła do silnika.
4. Budowa stanowiska pomiarowego gaźnika, pozwalającego na badanie pracy gaźnika przy różnych podciśnieniach w rurze ssącej silnika. Stanowisko to pozwoli na zapoznanie się słuchacza z pracą nietylko gaźnika jako całości, ale pozwoli na dobór gaźnika do odpowiedniego silnika i jego obrotów.

Sprawozdania z działalności naukowo-dydaktycznej

Zakład Chemii ogólnej

Wykłady obejmowały przepisany programem materiał dla poszczególnych semestrów. W bieżącym roku akademickim realizuje się w pełni podstawowe kursy z chemii ogólnej, zapoczątkowano też Studium Chemiczne na sekcji „Budownictwa Sanitarnego”. Natomiast w II semestrze roku 1948/49 zakończono wykładanie „elektrochemii“, z powodu zawieszenia dawnego programu nauczania na Wydziale Elektrycznym. Podobnie z tego samego powodu w semestrze I-ym r. 1949/50 odbywają się ostatnie wykłady z chemii wody dla V-go semestru Studium Lądowo-wodnego Wydziału Budownictwa. Równolegle przeprowadza się przepisane programem ćwiczenia.

W roku akad. 1948/49 wykonano w Zakładzie dwie prace magisterskie (chemia, Uniwersytet Poznański) wchodzące w zakres studiów nad amfoterycznością pierwiastków grupy III-ej i IV-ej.

Następujące publikacje ukazały się lub są w druku:

K. Kapitańczyk i A. Swinarski — Zagadnienie zapotrzebowania siarki w Niemczech w latach 1938—44 — Przem. Chem. V, (1949), 322.

K. Kapitańczyk — Uwagi o regeneracji wodorotlenku sodowego i kwasu siarkowego — Przem. Chem. V. (1949), 295.

K. Kapitańczyk — Odwapnianie soków rzadkich permutytami — Gazeta Cukrownicza — w druku.

K. Kapitańczyk — Reakcje jonowe w hydropodobnym środowisku płynnego amoniaku — Przegląd Chemiczny — w druku.

K. Kapitańczyk — O włóknistym rozchodzeniu się pianek ultramikroskopowych — Pozn. Tow. Przyj. Nauk; prace Komisji Matem.-Przyr. — w druku.

K. Kapitańczyk — W sprawie nauczania chemii — Przem. Chem. IV (1949), 681.

Sala wykładowa Zakładu Chemii Og. S. I.

Pracownia naukowa Zakładu Chemii Og. Ś. I.

W Zakładzie Chemii Ogólnej wykonano montaż aparatury do oznaczania siarki w stali oraz podjęto prace nad możliwością oznaczania azotu w stali. Aparaturę przygotowano. Wymienione prace realizowano w ramach współpracy Zakładu z Zakładem Badania Metali oraz Zakładem Obróbki Bezwiórowej.

W II-gim semestrze roku akad. 1948/49 przeniesiono Zakład do nowych lokali. Nie dało to wprawdzie poszerzenia zajmowanej przestrzeni, lecz racjonalne rozmieszczenie sprzętu i aparatury umożliwiło uruchomienie naukowo-badawczej działalności Zakładu.

Kierownikiem Zakładu jest prof. habil. dr K. Kapitańczyk, docent U. P.

Zakład Fizyki Szkoły Inżynierskiej

Zakład Fizyki w pierwszych swych początkach po wojnie zajmuje małe pomieszczenie w głównym gmachu S. I. Plac Curie-Skłodowskiej 5. Posiada bardzo skromne wyposażenie i to tylko w przyrządy demonstracyjne.

W roku 1946 Zakład Fizyki otrzymuje obszerniejsze pomieszczenie w jednym z sąsiednich gmachów S. I. Przyznane sale wymagają jednak remontu, przebudowy i instalacji elektrycznej, wody i gazu. Zakład zaczyna się organizować i urządzać. Uruchomiono laboratorium. Zbiory demonstracyjne wzbogacają się przez kupno nowych przyrządów i remont zniszczonych, który przeprowadza warsztat mechaniczny Zakładu.

Zakład jest czynny codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 8—18. Korzystają z niego, a zwłaszcza z sali wykładowej, oprócz wykładowców fizyki także niektórzy wykładowcy architektury (posługujący się epidiaskopem), Wydziału Elektrycznego i Studium Wstępnego (w liczbie 24 godzin tygodniowo).

Dotychczasowe prace Zakładu Fizyki miały charakter organizacyjny i pedagogiczny. Zamierzony kierunek prac naukowych obejmuje zagadnienia struktury ciał stałych i zagadnienia półprzewodnictwa.

Kierownikiem Zakładu był początkowo docent dr Alojzy Kotecki, a od r. 1946 prof. mgr Franciszek Lipiński. Do personelu należą dalej: Prof. dr W. Szyguła i Prof. mgr A. Zajączkowski jako wykładowcy,

pp. Herchold Witold, Kopeć Józef i Marzec Władysław jako asystenci, Sobkowiak Tadeusz jako mechanik i Śmiegielski Zenon — laborant.

Zakład Badania Metali

Wykłady obejmowały zagadnienia z zakresu wytrzymałości materiałów i metaloznawstwa z obróbką cieplną. Do Zakładu przynależą a) Laboratorium wytrzymałościowe, b) Laboratorium metalograficzne. Kierownik Zakładu prowadzi równocześnie Zakład Obróbki Bezwiórowej, ekspozyturę Instytutu Metaloznawstwa i Obróbki Głównego Instytutu Mechaniki. Zakład Obróbki Bezwiórowej zajmuje się całokształtem badań z zakresu obróbki plastycznej metali i przeprowadził w okresie sprawozdawczym szereg badań o doniosłym znaczeniu dla przemysłu i gospodarki ogólnopaństwowej. Zakład nie jest wprawdzie organizacyjnie związany ze Szkołą Inżynierską, podlega bowiem pośrednio Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego, jednak dzieli lokale z Zakładem Badania Metali Szkoły Inżynierskiej, co połączone jest ze znaczną korzyścią dla podniesienia wspólnego wyniku naukowo-badawczego i dydaktycznego.

W okresie sprawozdawczym wykonano w Zakładzie 3 prace dyplomowe z zakresu metaloznawstwa oraz 3 prace z zakresu wytrzymałości.

Następujące publikacje ukazały się drukiem:

Inż. mgr F. Tychowski — O specjalnej kwasoodpornej stali chromowo-manganowej (praca badawcza) — Biuletyn nr 5 Centr. Zakł. Techniczno-Badawczego Ministerstwa Przemysłu.

Inż. mgr F. Tychowski — Materiały w budowie obrabiarek — Przegląd Mechaniczny (1948), zesz. 10—12.

Inż. mgr F. Tychowski — Objawy starzenia w stalach węglowych — Biul. Główn. Instytutu Mechaniki (1949), styczeń-luty.

Kierownikiem Zakładu jest inż. mgr Feliks Tychowski.

Pracownia Spawania

W pracowni Spawania wykonano ogółem 6 prac dyplomowych na temat spawania lub tematy związane ze spawaniem.

Kierownikiem Pracowni jest Inż. Stanisław Olszewski.

Zakład Geologii i Petrografii

W ramach prac dydaktyczno-naukowych Zakładu wykonano jedną pracę dyplomową z zakresu melioracji rolnej.

Wydano też skrypt z zakresu geologii (3 wydania — 3-cie wydanie poprawione). Autorem jest kierownik Zakładu.

Kierownikiem Zakładu jest Prof. Inż. mgr Tadeusz Buryan.

Zakład Budownictwa Przemysłowego

Kierownik Zakładu wydał w roku akad. 1948/49 15 prac dyplomowych z zakresu budownictwa przemysłowego.

Kierownikiem Zakładu jest Inż. mgr Marian Andrzejewski.

Zakład Budownictwa Ogólnego

Kierownik Zakładu poprowadził w roku akad. 1948/49 6 prac dyplomowych. Równocześnie kieruje Stacją Doświadczalną i Laboratorium Badań Mat. Bud. Działalność Stacji dotyczy prac doświadczalnych oraz ekspertyz z całości techniki budowlanej.

Na zlecenie Ministerstwa Budownictwa kierownik Zakładu organizuje w Poznaniu Instytut Techniki Budowlanej oraz z polecenia Polskiego Komitetu Normalizacyjnego pracuje nad zmianą dotychczasowych norm konstrukcji drewnianej.

Kierownikiem Zakładu jest prof. inż. mgr R. Kozak.

Zakład Budowy Mostów

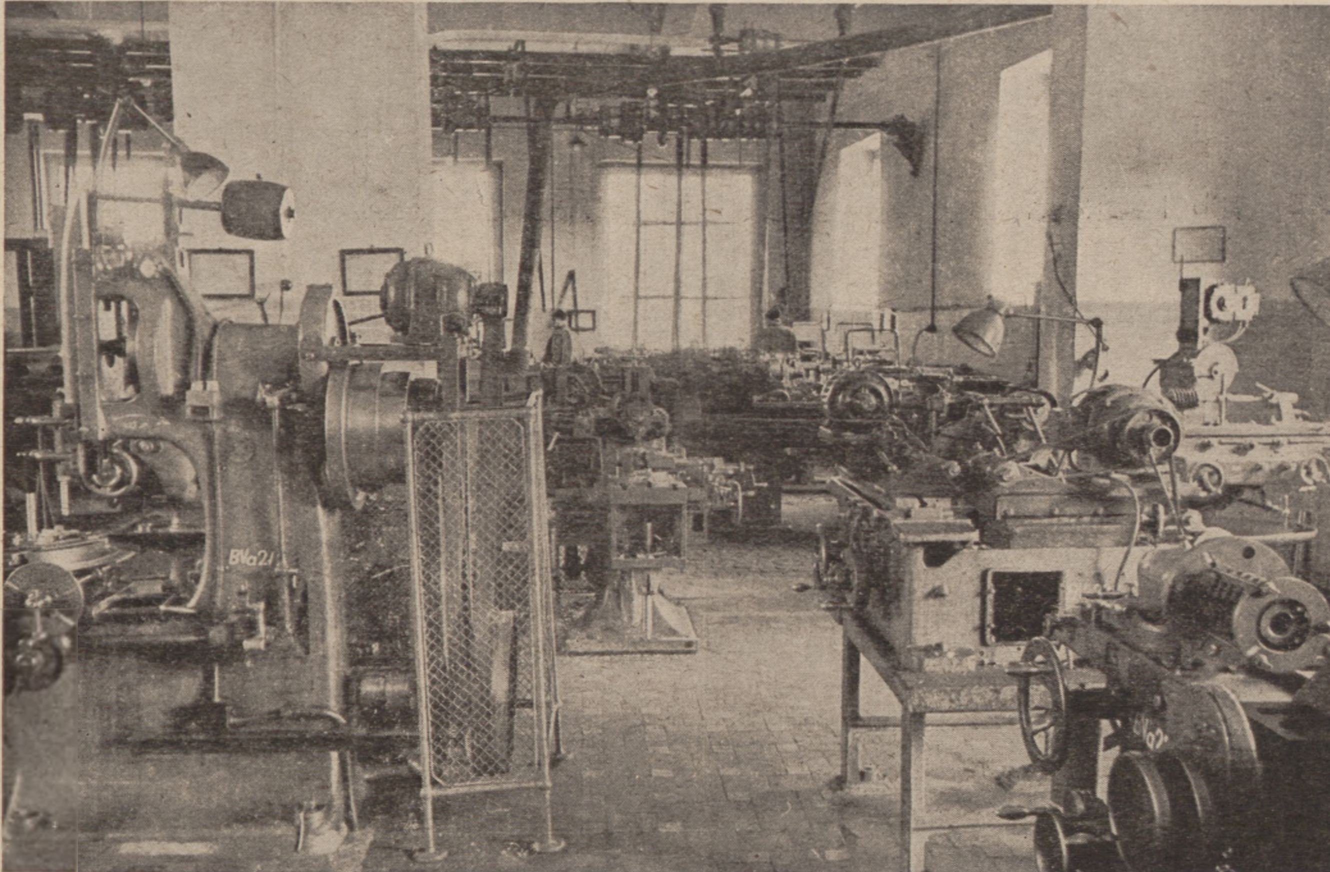
W roku akad. 1948/49 pod przewodnictwem Kierownika Zakładu wykonano 18 prac dyplomowych z zakresu budownictwa mostów żelbetonowych i stalowych.

Drukiem ukazała się następująca publikacja:

Lucjan Ballenstedt — Wzory i tablice do obliczeń statystycznych w budownictwie — rok 1946, stron 315 (wyczerpane).

W opracowaniu tegoż autora jest tom pierwszy podręcznika dla szkół wyższych pt. „Statystyka i wytrzymałość".

Kierownikiem Zakładu jest Prof. inż. mgr Lucjan Ballenstedt.

Sala szlifierek i strugarek Warsztatów Mech. S. I.

Zakład Mechaniki Budowli

W roku 1948/49 wykonano pod przewodnictwem Kierownika Zakładu 4 prace dyplomowe.

Kierownik Zakładu ogłosił dotychczas następujące prace drukiem:

T. Kozłowski — Wieża szybowa kopalni Dorota — Przegląd Techniczny (1938).

T. Kozłowski — Konstrukcja stoczni marynarki wojennej w Gdyni — Inżynieria i Budownictwo (lipiec 1939).

T. Kozłowski — Główne wytyczne projektowania konstrukcji stalowych — Przegląd Techniczny (luty-kwiecień 1946).

T. Kozłowski — Budownictwo stalowe — nakł. PZWS (1947).

Kierownikiem Zakładu jest Prof. inż. mgr Tadeusz Kozłowski.

Pracownia Maszyn Elektrycznych i Miernictwa Ogólnego

W ramach prac naukowo-dydaktycznych wykonano 9 prac dyplomowych w zakresie elektryfikacji miast.

Kierownikiem Zakładu jest Prof. inż. mgr Stanisław Rejowicz.

Zakład Radiotechniki

Pod przewodnictwem Kierownika Zakładu wykonano 11 prac dyplomowych z zakresu rozmaitych dziedzin radiotechniki.

W druku znajduje się następująca publikacja:

Roman Zimmermann — Pomiary Radiotechniki — wyd. Poznańska Spółka Wydawnicza.

Prof. Inż. mgr B. Orgelbrand

W roku akad. 1948/49 kierował 27 pracami dyplomowymi w zakresie konstrukcji silników Diesla, gazowych i ropowych.

Drukiem ukazała się następująca publikacja:

Bolesław Orgelbrand — Silniki spalinowe (podręcznik dla szkół zawodowych i samouków) — Warszawa (1947).

Inż. mgr J. Węglarz

Prowadził w roku akad. 1948/49 wykonanie 18 prac dyplomowych z zakresu a) projektowania silników indukcyjnych wys. nap. (do mocy 100 KW) oraz silników 2-biegowych do mocy 60 KW.

Warsztaty Mechaniczne Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu

Zasadniczym zadaniem Warsztatów Mechanicznych jest praktyczne szkolenie i przeprowadzanie ćwiczeń z zakresu obróbki metali dla studentów Wydziału Mechanicznego S. I.

Poza tą normalną działalnością Warsztaty Mechaniczne wykonały szereg prac, które z racji swego skomplikowanego charakteru lub trudności technologicznych były niemożliwe do wykonania w zakładach przemysłowych.

I tak wykonano:

1. dla Miejskich Zakładów Komunikacyjnych w Szczecinie specjalne koła zębate dla silników tramwajowych. Zamówienie to wymagało uprzedniego sporządzenia frezów ślimakowych modułowych, które zostały wykonane przez Warsztaty Mechaniczne S. I.
2. dla Elektrowni Miejskiej w Poznaniu szereg ważnych części do turbin parowych.
3. dla Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Poznaniu przeprowadzono wspólnie z Wydziałem Elektrycznym S. I. kapitalny remont trzech dźwigów elektrycznych na Dworcu Głównym w Poznaniu, połączony z wykonaniem szeregu nowych części ruchowych.
4. dla Zakładu Badania Metali S. I. i dla Zakładu Obróbki Bezwiórowej Głównego Instytutu Mechaniki następujące maszyny:
   a) maszynę do naciągania strun przy produkcji belek strunobetonowych SBL. Maszyna ta jest pierwszą tego rodzaju w Polsce.
   b) maszynę MWL przeznaczoną do cechowania pałąków kontrolnych o obciążeniu bezpośrednim od 100 do 51000 kg. Zmiana obciążenia co 100 kg. Wycechowane na tej maszynie pałąki będą służyły do sprawdzania innych maszyn wytrzymałościowych.

c) walcarkę doświadczalną W. D. 1, wykonaną całkowicie z elementów spawanych, a przeznaczoną do badań nad zachowaniem się metali podczas walcowania.

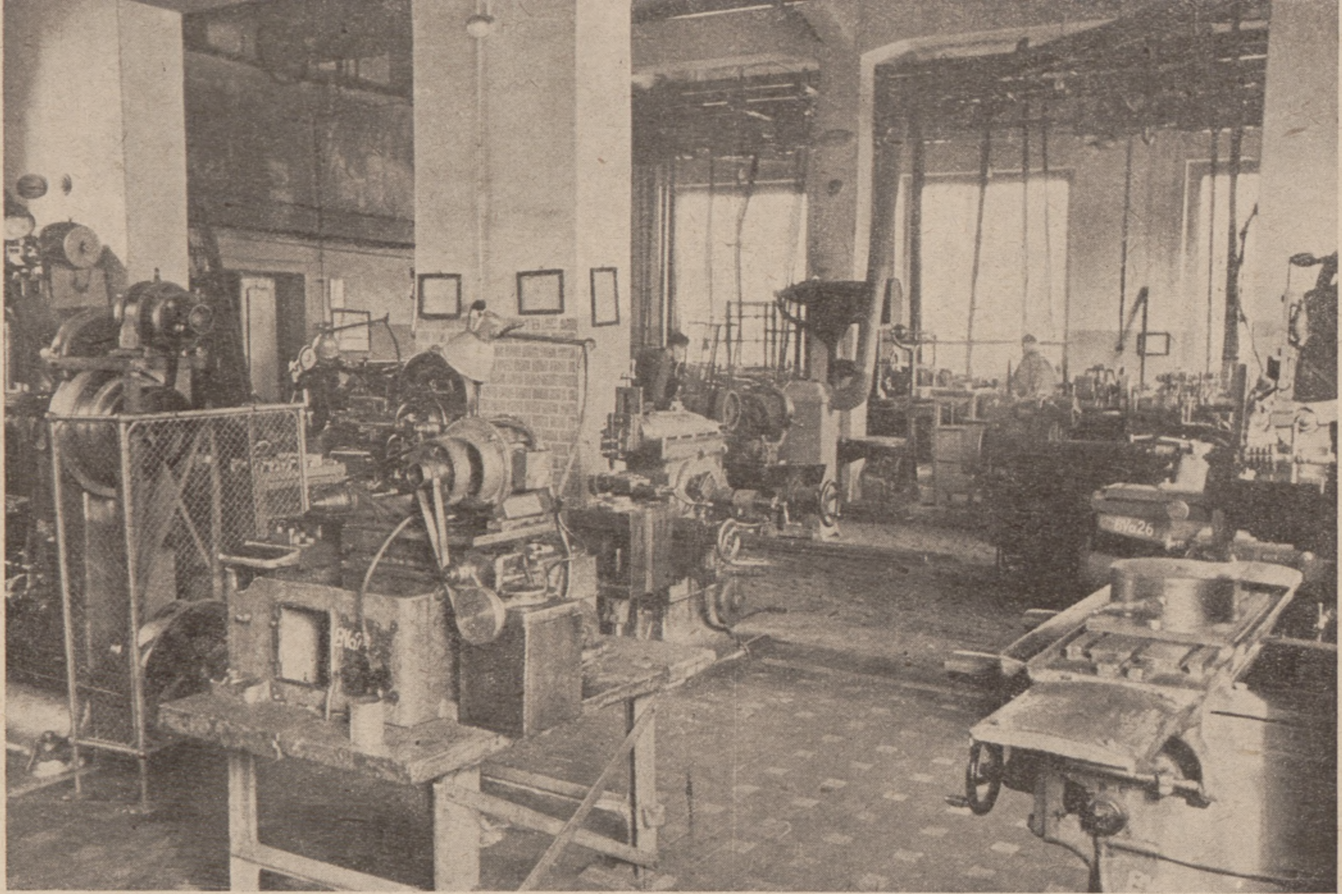
d) tłocznik doświadczalny T. D. 1 przystosowany do maszyny wytrzymałościowej, a służy do określenia przydatności blachy do tłoczenia.

Wymienione maszyny są prototypami konstrukcji oryginalnych Zakładu Badania Metali Szkoły Inżynierskiej i są przeznaczone do prac badawczych w Zakładach S. I.

Należy podkreślić, że Warsztaty Mechaniczne S. I. dysponują przestarzałym parkiem maszynowym i wykonywanie tych trudnych i nieraz bardzo dokładnych robót jest możliwe jedynie dzięki wysokiemu poziomowi fachowemu personelu Warsztatów.

Niezależnie od wymienionej działalności produkcyjnej Warsztaty Mechaniczne wielokrotnie udzielały porad technicznych różnym wynalazcom i instytucjom.

Kierownikiem (p. o.) Warsztatu jest nauczyciel zawodu Władysław Fabiś.

Sala szlifierek i tokarek Warsztatów Mech. S. I.

Programy nauczania

Rozkład godzin na Wydziale Mechanicznym na rok 1949/50 dla III roku według dawnego planu.

A. Dział warsztatowy

L. p.	Przedmioty — Rok:	III			
	Semestr:	V		VI	
		w.	ć.	w.	ć.
	Technologia:				
1	Metalografia II.	2			
2	Pracownia metalograficzna		2		
3	Spawanie II.				
4	Pracownia spawania	2			
5	Dźwignice z kreśl. urz. transp. II.		4		
6	Kotły parowe z kreśl. I.		4		
7	Kotły parowe z kreśl. II.				
8	Silniki parowe i turbiny	2	2		
9	Silniki spalinowe	6	2		
10	Turbiny wodne i encykl. pomp	6	2		
	Obróbka wiórowa:				
11	Obróbka przygotowana	1	1		
12	Rewolwerówki i automaty			2	
13	Wyzyskanie obrabiarek	4			
14	Pomiary warsztatowe			2	2
15	Projekty				32
	Przedmioty pomocnicze:				
16	Kalkulacja, organizacja			2	
17	Rachunkowość i korespodencja			1	
18	Nauka o Polsce i świecie współcz.	2		2	
19	Higiena i bezp. pracy			2	
	Suma wykładów i ćwiczeń:	25	17	11	34
	Suma ogólna:	42		45	

B. Dział konstrukcyjno-energetyczny

L. p.	Przedmioty — Rok: / Semestr:	III V w.	III V ć.	III VI w.	III VI ć.
	Technologia:				
1	Metalografia II.	2			
2	Pracownia metalograficzna		2		
3	Dźwignice z kreśl. urz. transp. II.	2	2		
4	Kotły parowe z kreśl. II.	2	2		
5	Silniki parowe i turbiny	6	2		
6	Ogrzewnictwo i chłodnictwo	2			
7	Silniki spalinowe	6	2		
8	Gospodarka cieplna	4			
9	Pompy i sprężarki	4			
	Obróbka wiórowa:				
10	Obróbka przygotowana	1	1		
	Do wyboru;				
11	Konstrukcja samochodów			6	
12	Konstrukcja samolotów				
13	Maszyny rolnicze				
14	Projekty				32
	Przedmioty pomocnicze:				
15	Kalkulacja, organizacja			2	
16	Rachunkowość i korespondencja			1	
17	Nauka o Polsce i świecie współcz.	2		2	
18	Higiena i bezp. pracy			2	
	Suma wykładów i ćwiczeń	31	11	13	32
	Suma ogólna:	42		45	

Rozkład godzin na Wydziale Elektrycznym na rok 1949/50 dla III roku według dawnego planu

A. Dział prądów silnych

L. p.	Przedmioty	V		VI	
		w.	ć.	w.	ć.
	Przedmioty zaw. elektrotechn.				
1	Miernictwo elektryczne III.	2			
2	Pracownia elektryczna III.		4		
3	Maszyny elektryczne III. i IV.	4	2	2	
4	Prostowniki	2			
5	Urządzenia (centr. i podstacyj) IV	10	4		
6	Encyklopedia tele- i radiotechniki			4	
7	Napędy elektryczne w przemyśle	3	1		
8	Koleje elektryczne	3	1		
9	Projekty dyplomowe				30
10	Technika wysokich napięć	4	2		
	Przedmioty pomocnicze				
11	Rachunkowość i księgowość			2	
12	Ustaw. przem. i org. przeds.			2	
13	Higiena i bezp. pracy			2	
14	Nauka o Polsce i świecie współcz.	2		2	
	Suma wykładów i ćwiczeń:	30	14	14	30
	Suma ogólna:	44		44	

B. Dział telekomunikacji

L. p.	Przedmiot	V w.	V ć.	VI w.	VI ć.
	Przedmioty zaw. elektrotechn.				
1	Podstawy radiotechniki I i II	3	1		
2	Miernictwo elektryczne IV	4			
3	Pracownia radiotechn. II		3		
4	Akustyka techniczna	3	1		
5	Encyklop. maszyn elektr.	2	4		
6	Prostowniki	2			
7	Urządzenia telegrafów II	2	2		
8	Urządzenia telefonów II	4	2		
9	Urządzenia radiotechniczne II	6	2		
10	Urządzenia radiotechniczne III			2	
11	Urządzenia fotoelektryczne			2	
12	Projekty dyplomowe				30
13	Telewizja			3	1
	Przedmioty pomocnicze:				
14	Rachunkowość i księgowość			2	
15	Ustawodawstwo i organ. przeds.			2	
16	Higiena i bezp. pracy			2	
17	Nauka o Polsce i świecie współcz.	2		2	
	Suma wykładów i ćwiczeń:	28	15	15	31
	Suma ogólna	43		46	

Rozkład godzin na Wydziale Budownictwa na rok 1949/50 dla III roku według dawnego planu

Sekcja działu lądowo-wodnego

Przedmiot	Konst.-Bud.				Drog.-Most.				Wodno.-Mel.			
Rok III / Semestr	5		6		5		6		5		6	
	w.	ć.	w.	ć.	w,	ć.	w.	ć.	w,	ć.	w.	ć.
Komunikacje miejskie	2	4										
Projektowanie budowli		4										
Technika sanitarna	2											
Wodociągi i kanalizacja	4	4										
Wietrzenie i ogrzewanie	2											
Budowa miast	4											
Budownictwo przemysłowe	2	4										
Chemia i mikrob. wody	1	2										
Prawoznawstwo			2									
Organizacja i rachunkowość			2									
Kosztorysowanie			2	2								
Nauka o Polsce i świecie współ.			2									
Encyklopedia bud. wodnego					4							
Komunikacje miejskie					2	4						
Urządzenia kol. stacje					2	4						
Mosty drewniane					4	4						
Most żelbet. i kam.					2	4						
Mosty stalowe					4	4						
Budownictwo kolejowe					2	2						
Prawoznawstwo							2					
Organizacja i rachunkowość							2					
Kosztorysowanie							2	2				
Nauka o Polsce i świecie współ.							2					
Wodociągi i kanalizacja									4	4		
Chemia i mikrob. wody									1	2		
Encyklopedia mostów									4	2		
Hydrologia									2	2		
Regulacja rzek									2	2		
Budownictwo wodne									4	2		
Drogi wodne i porty									2			
Melioracje									4	2		
Prawoznawstwo											2	
Organizacja i rachunkowość											2	
Kosztorysowanie											2	2
Nauka o Polsce i świecie współ.											2	
Suma wykładów i ćwiczeń	17	18	8	2	20	22	8	2	23	18	8	2
Suma ogólna:	35		10		42		10		41		10	

Dział architektury

L. p.	Przedmioty	Rok: III — Semestr: 5 — w.	5 — ćw.	6 — w.	6 — ćw.
1	Projektowanie III	2	6		
2	Projektowanie IV	2	6		
3	Projektowanie V	2	4		
4	Encyklopedia nauk inż.	2			
5	Budowa miast	4	4		
6	Budownictwo wiejskie	2	2		
7	Konserw. zabytków	2			
8	Prawodawstwo bud.			2	
9	Obowiązki zaw. arch.			1	
10	Przegl. prasy i biblioteki			2	
11	Organizacja i księgowość			2	1
12	Kosztorysowanie			2	1
13	Nauka o Polsce i świecie współczesnym			2	
	Suma wykładów i ćwiczeń:	16	22	11	2
	Suma ogólna:	38		13	

Wydział Mechaniczny

Rok I. Program I roku Stopnia Inżynierskiego

L. p.	Przedmiot	Semestr I W.	Semestr I C.	Semestr II W.	Semestr II C.
1	Matematyka	6	4	6	4
2	Geometria wykreślna	2	3	—	—
3	Fizyka	4	1	4	1
4	Mechanika	3	2	3	2
5	Technologia mechaniczna I (Metalurgia, Odlewnictwo)	1	—	2	1
6	Technologia mechaniczna II (Obróbka plastyczna i skrawanie)	—	—	3	1
7	Maszynoznawstwo (z wycieczkami)	2	—	—	1
8	Rysunki techniczne	—	3	—	3
9	Laboratorium fizyczne	—	3	—	—
10	Wytrzymałość materiałów	—	—	2	2
11	Zajęcia praktyczne warsztatowe ad 5 i 6	—	2	—	2
12	Język obcy	—	2	—	2
13	Chemia w technice maszynowej*)	2	—	—	—
		20	20	20	19
		40		39	

*) W roku akad. 1949/50 przejściowo przesunięte na rok I-szy z r. II.

Rok II. Program II roku Stopnia Inżynierskiego

L. p.	Przedmiot	Semestr III W.	Semestr III C.	Semestr IV W.	Semestr IV C.
1	Matematyka w zastosowaniu technicznym	1	2	—	—
2	Mechanika (Dynamika)	1	1	—	—
3	Wytrzymałość materiałów i zarys mechanika drgań	2	2	1	1
4	Hydro i Aeromechanika	—	—	3	1
5	Teoria maszyn cieplnych	2	1	2	1
6	Podstawy elektrotechniki	—	—	4	2
7	Materiały konstrukcyjne (nie-metale)	1	—	—	—
8	Laboratorium wytrzymałości materiałów	—	1	—	—
9	Metaloznawstwo i obróbka cieplna z laboratorium	3	—	—	3
10	Obróbka metali i jej planowanie	3	2	—	—
11	Części maszyn z ćwiczeniami konstrukcyjnymi	6	9	4	9
12	Pomiary warsztatowe z ćwiczeniami laboratoryjnymi	—	—	2	2
13	Język obcy	—	2	—	2
14	Zagadnienia Polski Współczesnej	—	—	2	—
		19	21	18	21
		40		39	

W roku ak. 1949/50 przejściowo wykład chemii przeniesiony obecnie na rok I a w ubiegłym roku nie objęty programem.

Wydział Elektryczny

Rok I. — Przedmioty wspólne dla całego Wydziału

L. p.	Przedmiot	Sem. I.		Sem. II.	
		w.	ć.	w.	ć.
1	Matematyka	6	4	6	4
2	Metoda liczenia	—	—	—	—
3	Fizyka	2	1	4	1
4	Fizyka: wybrane rozdziały	2	—	—	—
5	Laboratorium fizyczne	—	—	—	3
6	Chemia	3	—	—	—
7	Mechanika	2	1	2	1
8	Technologia materiałów	4	—	—	—
9	Maszynoznawstwo	3	—	—	—
10	Kreślenie techniczne	2	3	—	3
11	Podstawy elektrotechniki I.	—	—	6	4
12	Warsztaty mechaniczne	—	2	—	—
13	Język obcy	2	—	2	—
		26	11	20	16
	Ogółem:	37		36	

Rok II.

Przedmioty wspólne dla całego oddziału prądów silnych (energ.)

L. p.	Przedmiot	Sem. III.		Sem. IV.	
		w.	ć.	w.	ć.
1	Wytrzymałość materiałów	2	1	—	—
2	Części maszyn	2	3	—	—
3	Części mechanizmów	—	—	2	3
4	Technologia materiałów elektr.	2	—	—	—
5	Teoria maszyn cieplnych	3	—	—	—
6	Laboratorium maszyn cieplnych	—	—	—	3
7	Podstawy elektrotechniki II.	6	4	—	—
8	Miernictwo elektryczne	4	—	3	—
9	Laboratorium podstaw elektrotech.	—	3	—	—
10	Laboratorium miernictwa elektr. I.	—	—	—	3
11	Technika wysokich napięć I.	—	—	2	1
12	Maszyny elektryczne I.	—	—	3	1
13	Sieci elektryczne I.	—	—	3	1
14	Kotły i silniki cieplne	—	—	3	1
15	Oświetlenie elektryczne	—	—	2	1
16	Encyklopedia radiotechniki	—	—	2	—
17	Budownictwo ogólne	1	—	—	—
18	Warsztaty elektryczne	—	3	—	—
19	Język obcy	2	—	2	—
20	Metody liczenia	1	—	—	—
		23	14	22	14
	Ogółem:	37		36	

Wydział Elektryczny — Oddział Prądów Silnych

Rok III.

Przedmioty dla Sekcji Eksploatacyjnej Oddziału

L. p.	Przedmiot	Semestr V.		Semestr VI.	
		w.	ć.	w.	ć.
1	Laboratorium miern. elektr. II.	—	6	—	—
2	Technika wysokich napięć II.	2	1	—	—
3	Laborat. techn. wysokich napięć	—	—	—	3
4	Maszyny elektryczne II.	3	1	3	1
5	Laborat. maszyn elektrycznych	—	3	—	3
6	Konstrukcja maszyn elektryczn.	—	—	—	—
7	Projektowanie maszyn elektr.	—	3	—	—
8	Sieci elektryczne	3	2	—	—
9	Statyka sieci elektrycznych	2	1	—	—
10	Instalacje elektryczne	—	—	1	1
11	Urządzenia rozdzielcze	—	—	2	1
12	Elektrownie	3	1	3	1
13	Projektowanie elektrowni	—	—	—	3
14	Napędy elektr. lub kolejn. elektr.	—	—	2	1
15	Grzejnictwo i chłodnictwo elektr.	—	—	2	—
16	Konstrukcja aparatów grzejnych	—	—	—	—
17	Kotły i silniki cieplne II.	2	1	—	—
18	Maszyny i urządzenia wodne	2	—	—	—
19	Gospodarka elektryczna	—	--	2	—
20	Prostowniki	—	—	1	—
21	Obróbka materiałów	—	—	—	—
22	Encyklopedia teletechniki	—	—	2	—
23	Bezpieczeństwo i higiena pracy	—	—	1	—
24	Organ. i administr. przedsięb.	—	—	2	—
25	Zagadnienia Polski Współczesnej	—	—	2	—
		17	19	23	13
	Ogółem:	36		36	

Rok III.

Przedmioty dla Sekcji Konstrukcyjnej Oddziału

L. p.	Przedmiot	Semestr V.		Semestr VI.	
		w.	ć.	w.	ć.
1	Laboratorium miern. elektryczn.	—	3	—	—
2	Technika wysokich napięć II.	2	1	—	—
3	Laborator, techniki wys. napięć	—	—	—	3
4	Maszyny elektryczne II.	3	1	3	1
5	Laboratorium maszyn elektryczn.	—	3	—	3
6	Konstrukcja maszyn elektryczn.	3	1	3	1
7	Sieci elektryczne II.	3	2	—	—
8	Projektowanie maszyn elektryczn.	—	3	—	3
9	Instalacje elektryczne	—	—	1	—
10	Urządzenia rozdzielcze	—	—	2	—
11	Elektrownie	3	—	—	—
12	Grzejnictwo i chłodnictwo elektr.	—	—	2	—
13	Konstrukcja aparatów grzejnych	—	—	1	1
14	Obróbka materiałów	2	—	—	—
15	Laboratorium obróbki materiałów	—	3	—	—
16	Konstr. aparatów elektrycznych	—	—	3	1
17	Części mechanizmów II.	2	—	—	—
18	Encyklopedia teletechniki	—	—	2	—
19	Bezpieczeństwo i higiena pracy	—	—	1	—
20	Organ. i administr. przedsięb.	—	—	2	—
21	Zagadnienia Polski Współczesnej	—	—	2	—
		18	17	12	13
	Ogółem:	35		35	

Wydział Elektryczny

Rok II.

Przedmioty wspólne dla całego Oddziału Telekomunikacyjnego

L. p.	Przedmiot	semestr III		semestr IV	
		w.	ćw.	w.	ćw.
1	Wytrzymałość materiałów	2	1	—	—
2	Części maszyn	2	3	—	—
3	Części mechanizmów	—	—	2	3
4	Technologia materiałów elektr.	2	—	—	—
5	Podstawy elektrotechniki II.	3	2	—	—
6	Miernictwo elektryczne	3	—	—	—
7	Laboratorium miern. elektryczn.	—	8	—	—
8	Encyklopedia maszyn elektryczn.	3	—	—	—
9	Laboratorium maszyn elektryczn.	—	—	—	3
10	Encyklopedia urządzeń elektr.	—	—	3	1
11	Podstawy telekomunikacyjne	3	1	—	—
12	Podstawy radiotechniki	4	2	4	2
13	Wzmacniacze małej częstotliwości	—	—	3	—
14	Urządzenia zasilające	—	—	2	—
15	Elektroakustyka	—	—	2	—
16	Miernictwo telekomunikacyjne	—	—	2	1
17	Laboratorium telekomunikacyjne	—	—	—	3
18	Warsztat telekomunikacyjny	—	—	—	3
19	Język obcy	2	—	2	—
20	Metody liczenia	1	—	—	—
		25	12	20	16
	Ogółem:	37		36	

Wydział Elektryczny — Oddział Telekomunikacyjny

Rok III.

Przedmioty dla Sekcji Radiotechnicznej

L. p.	Przedmiot	semestr. III. w.	semestr. III. ćw.	semestr. IV. w.	semestr. IV. ćw.
1	Wysokie napięcia	2	1	—	—
2	Fale i anteny	3	1	—	—
3	Urządzenia nadawcze	4	2	3	3
4	Urządzenia odbiorcze	4	2	4	3
5	Fale ultrakrótkie	—	—	4	1
6	Miernictwo radiotechniczne	2	—	—	—
7	Laboratorium radiotechniczne	—	6	—	6
8	Radiofonia	2	—	—	—
9	Radionawigacja	—	—	2	—
10	Telewizja	—	—	2	—
11	Technologia mater. radiotechn.	1	—	—	—
12	Zastos. radiotechniki w przemyśle	1	—	—	—
13	Encyklopedia teletechniki	3	—	—	—
14	Laboratorium teletechniki	—	—	—	3
15	Warsztat radiotechniczny	—	—	—	3
16	Nauki społeczno-ekonomiczne	2	—	2	—
		24	12	17	19
	Ogółem:	36		36	

Przedmioty dla Sekcji Teletechnicznej — Alternatywa I

L. p.	Przedmioty	Sem. V. w.	Sem. V. ć.	Sem. VI. w.	Sem. VI. ć.
1	Podstawy transmisji	3	1	—	—
2	Podstawy łączenia	4	1	—	—
3	Urządzenia transmisyjne	—	—	6	2
4	Urządzenia łączeniowe	2	—	6	2
5	Aparaty telefoniczne	2	—	—	—
6	Miernictwo teletechniczne	3	—	—	—
7	Linie i sieci	2	—	2	1
8	Telegrafia	2	1	—	—
9	Sygnalizacja ogólna	1	—	2	—
10	Sygnalizacja kolejowa	—	—	1	—
11.	Encyklopedia radiotechniki	3	—	—	—
12	Laboratorium radiotechniczne	—	3	—	3
13	Laboratorium transmisyjne	—	3	—	3
14	Laboratorium łączenia	—	3	—	3
15	Warsztat teletechniczny	—	—	—	3
16	Nauki ekonomiczno-społeczne	2	—	2	—
		24	12	19	17
	Ogółem:	36		36	

Rok III. — Przedmioty na Sekcji Przewodowej — Alternatywa II.

L. p.	Przedmiot	Sem. V.		Sem. VI.	
		w.	ć.	w.	ć.
1	Podstawy transmisji	6	3	—	—
2	Miernictwo transmisyjne	3	—	—	—
3	Urządzenia transmisyjne	2	1	6	2
4	Linie dalekosiężne	—	—	4	1
5	Telegrafia i fototelegrafia	—	—	3	1
6	Zasady telewizji	—	—	2	—
7	Encyklopedia urządzeń radiotechn.	3	—	—	—
8	Encykl. urządzeń techniki łączenia	3	—	—	—
9	Radiofonia przewodowa	3	1	—	—
10	Laboratorium telekomunikacyjne II	—	3	—	—
11	Laboratorium transmisyjne	—	3	—	6
12	Laboratorium radiotechniczne	—	—	—	3
13	Laboratorium techniki łączenia	—	3	—	—
14	Warsztaty urządzeń transmisyjnych	—	—	—	3
15	Laboratorium radiofonii przewod.	—	—	—	3
16	Nauki społeczno-ekonomiczne	2	—	2	—
		22	14	17	19
	Ogółem:	36		36	

Wydział Elektryczny — Oddział Telekomunikacyjny

Rok III. — Przedmioty na Sekcji Teletechniki Łączeniowej

L. p.	Przedmiot	Sem. V.		Sem. VI.	
		w.	ć.	w.	ć.
1	Podstawy techniki łączenia	2	—	—	—
2	Elementy techniki łączenia	3	1	—	—
3	Miernictwo techniki łączenia	2	—	—	—
4	Aparaty telegraficzne	2	—	—	—
5	Łącznice i centrale telefoniczne	2	1	6	2
6	Centrale międzymiastowe	—	—	3	1
7	Sieci wiejskie	2	—	—	—
8	Telegrafia i fototelegrafia	—	—	3	1
9	Sygnalizacja ogólna	3	1	—	—
10	Sygnalizacja kolejowa	—	—	2	—
11	Encyklop. urządzeń radiotechniki	3	—	—	—
12	Encykl. urządzeń transmisyjnych	3	—	—	—
13	Laboratorium telekomunikacyjne II	—	3	—	—
14	Laboratorium techniki łączenia	—	3	—	6
15	Laboratorium radiotechniczne	—	3	—	—
16	Laboratorium transmisji	—	—	—	3
17	Warsztat urządzeń łączeniowych	—	—	—	3
18	Mechanizmy łączeniowe	—	—	1	3
19	Nauki społeczno-ekonomiczne	2	—	2	—
		24	12	17	19
	Ogółem:	36		36	

Wydział Inżynierii

Program I-go roku studiów

wspólny dla wszystkich kierunków (podane są godziny wykładów i ćwiczeń tygodniowo)

L. p.	Przedmiot	semestr I		semestr II	
		w.	ćw.	w.	ćw.
	Przedmioty obowiązkowe				
1	Matematyka	6	4	6	4
2	Geometria wykreślna	2	2	1	2
3	Mechanika teoretyczna	—	—	3	2
4	Wytrzymałość materiałów	2	2	3	4
5	Fizyka	3	2	—	—
6	Chemia techniczna	2	—	—	—
7	Petrografia i geologia	2	—	2	2
8	Materiały budowlane	—	—	2	—
9	Miernictwo i kreśl. sytuacyjne	3	4	3	2
10	Rysunek techniczny	—	3	—	2
11	Ćwiczenia polowe z miernictwa 4 tyg. po zakończ. roku szkoln.				
		20	17	20	18
	Razem:	37		38	
	Przedmioty nieobowiązkowe				
12	Repetitorium z matematyki w zakresie licealnym	2	—	—	—
13	Język obcy	2	2	2	—

Program II roku studiów
wspólny dla wszystkich kierunków. prócz budownictwa sanitarnego (podane są godziny wykładów i ćwiczeń tygodniowo)

L. p.	Przedmiot	Semestr III.		Semestr IV.	
		w.	ćw.	w.	ćw.
1	Statyka budowli	3	5	2	3
2	Hydraulika	2	2		
3	Elektrotechnika	2			
4	Mechanika gruntów	2	1		
5	Fundamentowanie	2			2
6	Budownictwo ogólne	3	3	4	3
7	Budownictwo stalowe	2			2
8	Budownictwo żelbetonowe	2		2	3
9	Wstęp do mostownictwa			2	2
10	Podstawy maszynoznawstwa i maszyny budowlane			3	
11	Roboty ziemne	2			2
12	Encykl. wodociągów i kanalizacji	2	1		
13	Zagadnienia Polski Współczesnej	2		2	
14	Hydrologia *)	3			2
15	Encykl. budownictwa wodnego **)	3			2
16	Konstrukcje drewniane ***)	3			2
		33	10	15	23
	Razem:	43		38	
17	Język obcy (nadobowiązkowy)	2		2	

Uwaga: *) dla kierunku: budownictwa wodnego i morskiego
**) „ „ kolejowego i drogowo-lotniskowego
***) „ „ budowlano-konstrukcyjnego mostów i konstrukcji

Wydział Budownictwa Sanitarnego

Program II roku studiów

L. p.	Przedmiot	Sem. III. w.	Sem. III. ćw.	Sem. IV. w.	Sem. IV. ćw.
1	Statyka budowli	3	4		
2	Elektrotechnika			2	
3	Hydraulika	2	2		
4	Fundamentowanie	2			2
5	Budownictwo ogólne	3	3	4	1
6	Budownictwo stalowe	2			2
7	Budownictwo żelbetowe	2		2	3
8	Podstawy maszynoznawstwa i maszyny budowlane			3	
9	Nauka o Polsce i życiu współcz.	2		2	
10	Encyklop. budownictwa wodnego	3			
11	Chemia	2	2	2	2
12	Botanika	2			
13	Hydrobiologia i bakteriologia	2	1	3	4
14	Wodociągi i kanalizacja I.			2	2
		25	12	20	16
	Razem:	37		36	
	Język obcy (nieobowiązkowy)	2		2	

Wydział Budownictwa Sanitarnego

Program III roku studiów

L. p.	Przedmiot	Sem. V. w.	Sem. V. ćw.	Sem. VI. w.	Sem. VI. ćw.	
1	Konstrukcje żelbetowe	3	2	—	2	wspólnie z Wydziałem Inżynierii
2	Wiertnictwo i zastrzyki			2	—	
3	Instalacje wodociągowe i kanalizac.			2	2	
4	Instalacje elektryczne			1	—	
5	Organizacja i administr. budowy	2	2	2	2	
6	Chemia wody i ścieków	2	3	2	3	
7	Hydrobiologia i bakteriologia	4	5			
8	Technika sanitarna	2	2	3	2	
9	Wodociągi i kanalizacja II	2	2	2	2	
10	Istalacje gazowe			2	2	
11	Ogrzewanie i wietrzenie	3	2	2	3	
		18	18	18	18	
	Razem:	36		36		
	Język obcy (nadobowiązkowy)	2	—	2	—	

Wydział Inżynierii

Program III roku studiów różny dla poszczególnych kierunków

L. p.	Przedmiot	a				b				c				d				e				f			
		Budowlano Konstrukcyjny				Kolejowy budowa i ruch				Drogowo lotniskowy				Mostów i konstrukcji				Budownictwa wodnego				Budownictwa morskiego			
		V		VI		V		VI		V		VI		V		VI		V		VI		V		VI	
		w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.	w.	ćw.
1	Technologia i spawalnictwo	2	2			2	2			2	2			2	2			2	2			2	2		
2	Organizacja i administracja budowy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Księgowość			1	—			1	—			1	—			1	—			1	—			1	—
4	Mosty	4	2	—	2	4	2	—	2	2	4	—	2					4	2	—	2	4	2	—	2
5	Wiertnictwo i zastrzyki			2	—							2	—			2	—			2	—			2	—
6	Konstrukcje żelbetowe	3	2	—	2									3	2	—	2	3	2	—	2	3	2	—	2
7	Komunikacja lądowa															2	2			2	2			2	2
8	Instalacja wodociągowo-kanalizacyjna			2	2			2	2			2	2												
9	Konstrukcje drewniane	3	3											3	3										
10	Konstrukcje stalowe			3	3											3	3								
11	Tunele							2	2			2	2												
12	Budownictwo przemysłowe	2	—	2	3																				
13	Budownictwo specjalne i sportowe	2	—	2	3																				
14	Budowa osiedli i miast	2	—	2	3																				
15	Ogrzewanie i wietrzenie	3	2																						
91	Instalacje elektryczne			1	—																				
17	Drogi							2	—																
18	Drogi żelazne					4	4	4	4																
19	Eksploatacja dróg żelaznych					4	—	3	—																
20	Budynki kolejowe					3	—	—	3																
21	Pojazdy i trakcja kolejowa					3	2																		
22	Bezpieczeństwo ruchu kolejowego					2	—	3	2																
23	Drogi autostrady i ulice									6	4	4	4												
24	Koleje elektryczne i komunik. miejskie									2	—														
25	Eksploatacja komunik. samochodowej											3	—												
26	Lotniska, komunikacje lotnicze									6	4	4	4												
27	Mosty masywne i żelbetowe													4	2	2	4								
28	Mosty stalowe													4	3	2	5								
29	Wykonanie, wzmacnianie i odb. mostów													2	2	2	2								
30	Regulacja rzek																	3	—	—	2				
31	Jazy i zbiorniki																	2	2	2	3				
32	Drogi wodne																	2	2	3	3				
33	Porty																			2	1				
34	Siłownie wodne																	2	—	2	3				
35	Melioracje																	3	1						
36	Dynamika morza																					2	2		
37	Hydrografia morska																					3	2		
58	Kartografia morska																							3	2
39	Budownictwo morskie i portów																					4	2	4	3
40	Umacnianie brzegów morskich																						—	2	2
41	Eksploatacja morska																					2	—	2	3
		23	13	17	19	24	12	19	17	22	14	20	16	20	16	20	16	23	13	16	20	22	14	18	18
	Razem:	36		36		36		36		36		36		36		36		36		36		36		36	
42	Język obcy (nadobowiązkowy)	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—

Wydział Architektury

Oznaczenia grup	Oznaczenia przedmiotów	Nazwy przedmiotów	Semestr I						Semestr II						Semestr III					
			W	S	P	n	Σ	E	W	S	P	n	Σ	E	W	S	P	n	Σ	E
1		**Przedmioty ścisłe**																		
	11	Matematyka	4	3	—	4	11	E												
	12	Pomiary budowlane	1	2	—	1	4	CE												
	13	Statyka budowli i wytrzym. materiałów							3	2	2	3	10	—	3	2	2	3	10	E
2		**Rysunek**																		
	21	Rysunek odręczny I	—	4	—	—	4	—	—	6	—	—	6	K						
	22	Rysunek odręczny II													—	4	—	—	4	—
	23	Geometria wykreślna i zasady perspekt.	3	2	2	3	10	—	2	2	2	2	8	K						
3		**Budownictwo**																		
	31	Materiałoznawstwo budowlane	2	1	—	1	4	—	2	—	—	1	3	E						
	32	Budownictwo ogólne	3	2	4	2	11	—	3	2	7	2	14	CD						
	33	Roboty wykończeniowe													2	2	—	1	5	—
	34	Konstrukcje budowlane (drewn. i stal.)													3	—	3	2	8	—
	35	Konstrukcje budowlane (żelazobeton.)																		
	36	Instalacje budowlane																		
4		**Projektowanie budynków**																		
	41	Projektowanie budynków I													2	2	9	—	13	—
	42	Projektowanie budynków II																		
	43	Wiadomości ogólne z planowania osiedli																		
5		**Wykonawstwo robót budowlanych**																		
	51	Rysunki robocze																		
	52	Kosztorysowanie, organizacja i wykonawstwo r. b.																		
	53	Sprawozdawczość budowlana																		
6		**Historia Architektury**																		
	61	Historia architektury powszechnej	3	2	2	2	9	—	3	2	2	2	9	E						
	62	Historia architektury polskiej													3	1	2	2	8	—
	63	Repetitorium historii architektury																		
	64	Konserwacja zabytków																		
7		**Przedmioty ogólnokształcące**																		
	71	Prawodawstwo budowlane, administr. i socjalne																		
	72	Języki obce	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—
	73	Zagadnienia Polski Współczesnej																		
		Sumy W+S+P+n } ilość godzin pracy	16	18	8	13	55		13	16	13	10	52		13	13	16	8	50	
		Sumy W+S+P } stud. w ciągu tyg.					42						42						42	
		Ilość egzaminów (ogółem 16E + 6K)					2E						3E +	2K					1E	

Oznaczenia grup	Oznaczenia przedmiotów	Nazwy przedmiotów	Semestr IV						Semestr V						Semestr VI					
			W	S	P	n	Σ	N	W	S	P	n	Σ	N	W	S	P	n	Σ	N
1		**Przedmioty ścisłe**																		
	11	Matematyka																		
	12	Pomiary budowlane																		
	13	Statyka budowli i wytrzym. materiałów																		
2		**Rysunek**																		
	21	Rysunek odręczny I																		
	22	Rysunek odręczny II	—	4	—	—	4	K												
	23	Geometria wykreślna i zasady perspekt.																		
3		**Budownictwo**																		
	31	Materiałoznawstwo budowlane																		
	32	Budownictwo ogólne																		
	33	Roboty wykończeniowe	2	2	3	1	8	EP												
	34	Konstrukcje budowlane (drewn. i stal.)	3	—	4	2	9	E												
	35	Konstrukcje budowlane (żelazobeton.)							3	—	3	2	8	E						
	36	Instalacje budowlane	2	—	—	1	3	—	2	2	—	1	5	E						
4		**Projektowanie budynków**																		
	41	Projektowanie budynków I	2	2	10	—	14	K												
	42	Projektowanie budynków II							2	2	12	—	16	—	2	2	14	—	18	K
	43	Wiadomości ogólne z planowania osiedli							2	1	2	1	6	E						
5		**Wykonawstwo robót budowlanych**																		
	51	Rysunki robocze													1	2	6	—	9	K
	52	Kosztorysowanie, organizacja i wykonawstwo r. b.							2	2	3	1	8	—	2	2	3	1	8	E
	53	Sprawozdawczość budowlana													1	1	1	—	3	E
6		**Historia Architektury**																		
	61	Historia architektury powszechnej																		
	62	Historia architektury polskiej	3	1	2	2	8	E												
	63	Repetitorium historii architektury							—	2	—	—	2	—						
	64	Konserwacja zabytków													2	—	—	1	3	E
7		**Przedmioty ogólnokształcące**																		
	71	Prawodawstwo budowlane, administr. i socjalne													2	—	—	1	3	E
	72	Języki obce	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	2	—
	73	Zagadnienia Polski Współczesnej													2					
		Sumy W+S+P+n } ilość godzin pracy	12	11	18	6	48		11	11	20	5	47		10	9	23	4	46	
		Sumy W+S+P } stud. w ciągu tyg.					42						42						42	
		Ilość egzaminów (ogółem 16E + 6K)					3E +	2K					3E						4E +	2K

Oznaczenia:

- W } ilość godzin w ciągu jednego tygodnia } wykładów obowiązująca wszystkich studentów
- S } ilość godzin w ciągu jednego tygodnia } seminariów obowiązująca wszystkich studentów
- P } ilość godzin w ciągu jednego tygodnia } pracowni kreślarskiej, przygotowania projektów, przewidziana jako normalnie wystarczająca do wykonania ćwiczeń
- n } ilość godzin w ciągu jednego tygodnia } nauki własnej
- Σ suma ilości pracy studenta w ciągu tygodnia
- E egzamin ustny lub pisemny
- K egzamin klauzurowy
- P praktyka budowlana
- C ćwiczenia polowe